

Mārijas Vēstis

illustrets nedēļas šurnāls sinatnei,
literaturai, mākslai un sadzīvei.

N° 8.

1909. gadā.

Tīnakt trešdēnās.

Saturs:

Kristīgas tīzības pirmsaktumi.	Profesora	Das laizīnš.	Uspastjas dzejols.
Dr. Eduarda Zellera.		Birmas meitene.	No Redjarda Kiplinga.
Kreewijas nahtones ekonomiskie jautājumi.	Parahdiba.	Karka Krusfas dzejols.	
Prof. Dr. K. Valosha.		Apstāts.	
Moderna Jūdasa atklahta wehstule.		Daschadas sīnas un pašņojumi.	
Melontas šala. Nahtones aina no L. Hellenbacha.	Bildes:	Kristus un bagatais jauneklis.	
		No Hofmana.	Serbu amazones.

Abonešanas maksa

Ar peesūtītishanu eelšsemē:		Rīgā šanemot:		Ar peesūtītishanu ašsemēs:	
Par gadu	3 rbf. 50 kap.	Par gadu	2 rbf. 50 kap.	Par gadu	5 rbf. — kap.
" 1/2 gadu	2 " — "	" 1/2 gadu	1 " 50 "	" 1/2 gadu	2 " 50 "
" 1/4 gadu	1 " — "	" 1/4 gadu	— " 75 "	" 1/4 gadu	1 " 25 "

Rumurs makšā 10 kap.; šatra adrešes maina 10 kap. Študinajumi makšā 10 kap. par weenšlejšu šmalšu riudinā.

II. Rig. Krahj-Aisdemu Sabeedriba

tagad atrodas

Sabeedribas pašchas jaunajā mahjā

Aleksandra eelā Nr. 12

(Dzirnavu eelu stuhri).

Beenam noguldījumus no 1 rubla fablot un maksā 5—6 procentus; par tekšču reškinu 4 proz.
Noguldījumus ismaksā tuklit bej usteitščanas.
Išfreesd aishņemumus pret wehrtšpapiereem, obligacijam, galweneekem un perfonigu broščibu.
Darba laiks no 10—2. Telefons 1388.

W a l d e.

Dr. Kliorin,

ahdas un dšimuma šlimibās.
Gaišmas ahrstneezība.

No 9—1 un 4—7, šwehtdeenās no 9—1.

Dr. Simonsona gaišmas dšeedi-
naščanas eestahde.

Aleksandra eelā Nr. 17.

Kaunuma, ahdas, šilistitšās,
puščla un dšimuma šlimibās it-
deenās no plšft. 9—1 un no 6—1/2 9 w.
No pulšft. 5—6 w. it domas un
behrnus. Rigā, Maršalu eelā 8,
tutu pēe Grehņneku eelas.

Dr. Machtus.

Beenemu ahdas, puščla un
wenerištus šlimneekus šawā privat-
šlinikā, Terbatos eelā Nr. 7 (ee-
eja no Dzirnavu eelas), no plšft. 9—11
un no 5—8 un bej tam otredeenās
no plšft. 7—8 watarā.

Dr. J. Kraukst.

Jauna grahmata:

≡ Статистическій сборникъ ≡
Рижскаго Городск. Управленія.

Издание Рижской Городской Статистической Коммисіи.

Часть первая.

Максā 2 rubl.

N. Kymmел,
grahmatu magasina.

≡ Aleksandra eelā Nr. 51. ≡

Leelakais krahjums

ošola ar drehbi pahrewilkti un lafeti šahrki un
wišt peederumi.

Metala
kroni

Metala
šahrki

leelakā išwehlē.

J. Hiege, Rigā,

Aleksandra eelā Nr. 51.

Energiski, inteligenti

jauni zilweki

wajadšigi kā agenti un preekšč-
stahwji šahdam šolidam Ameri-
kanu ušņēmumam, tanis weetās,
kur tahdi wehl nam, Seemet-
Wataru, Polijas un Baltijas
gubernās. Adrefet: Вилеиной
Отд. „Ундервудъ и Ундервудъ“
Вильна, Большая 66.

☉ Kafijas ahr-dedsinatawa
"NEKTAR"
peedahwā weenmehr swaigi
dedsinatū un maltu kafiju par-
lofi mehrenām zen. Ari nededsi-
natū=kafiju, fehju, zuku ru, u.t.t.
Leelā Aleksandra eelā 24.
☉ Eeja no Romanowa eelas. ☉

Ch. Jürgensohn,

wihnu leeltirgotawa,

peedahwā

eekščšemes un ahršemes wihnus,

kā ari konjaku „Royal“,

štipru wihnogu wihnu 50 kap.

šekofščās šiliales:

Šuworowa un Dzirnavu eelu stuhri,

Delgawas šhofeja Nr. 12,

Ahgenskalnā, Wlešča eelā Nr. 4a,

Beščat funga namā,

Wehweru eelā Nr. 7, Wez-Rigas stuhri.

Wifur
mušfu papirofi

„Majak“

20 gabl.

5 kap.

eeantofuščit leelu peekriščanu wtur
nepahršpehjana iabuma dehl. tadehl ta
wtur no tabatas ruhptgi iš
metleias tabatas ištawoit

Sabeedriba „Laterme“

Baltijas audeklu manufaktur-šabeedriba,

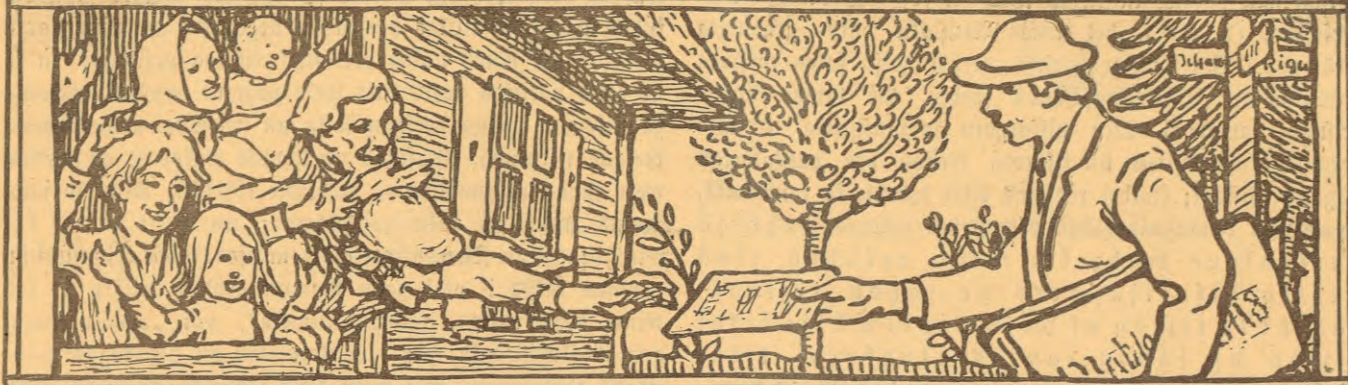
Rigā. (fabrika Šengeragā). Rigā.

Par fabrikas zenam pahrdod pašču pahrdotawā

Kungu eelā Nr. 22

Linu un pakulu dšijas un wišadas audeklu prezes,
kā ar balinatus un nebalinatus deegus un fehnores.

Mahjas Weefis

Nr. 8.

Rīgā, 25. februārī 1909. g.

54. gada gabjums.

Kristīgas tizības pirmfahkumi.

Profesora Dr. Eduarda Zellera.

PARIZES LATV.
MAKSL. U. RAKSTH.
VEIC. PULCINŠ

Kas ir kristīga tizība, un kas ta bija? Ir greuhti to sajit par pirmējo, ja par otro naw sajehguma, un naw eespehjamis tikt par otro sfaidribā, ja naw few ifstaidrojes pirmējo. Schis apzerejums atteekses wispirms us otro no schein abeem jautajumeem: ismekledams paschus fwaigafos wilzeenus, tas mehginās rahdit, kas kristīga tiziba sawā pirmajā laikā bijuse; bet tad lihds ar to ari lihds staanam mehram ifstaidrofees, kas ta pehz sawas ihstas buhtības ir. Wispah nemot muhsu aptehlojums atteekses weenigi us kristīgumu tā tahdu, tas ir us kristīgās draudses tizību, jo par schis tizības iszelschanos un wehsturi, tā ari winas dibinataja perfonību un nostahsteem schis pats autors rakstījis zitos rakstos.

Kristīgums wispir mājā laikā bija tizība us Jesu tā us mefijafu, nekas wairak un nekas masak. Wina dogmatika toreis bija wehl koti weenfahrscha: ja kahds juhds bija atfines, tā tiz us Jesu tā mefijafu, tad tas lihds ar to atfihis par kristitu un zaur kristību usnemis draudse. Us kristību tadeht ari nemas ilgi newadseja eepreesh sagatawotees: Peteris kristīja Korneliju pehz tam, kad tee sawā starpā deesgan ihst bija farunajufchees (Apust. darb. grahm. 10. nod.); enochs no Etiopijas (Apust. darb. gr. 8, 26.) us jeta no Wihlipa teef atgreesis un kristits; Serusalemes draudse weenā deenā peeaug par trihs tuhstots un otrā deenā par divi tuhstots lojekteem (Apust. darb. gr 2, 41. 4, 4.); Pawils dabū kristību (Apust. darb. gr. 9, 19.) bes kaut kahdas eepreeshchejas apmahzības, un pats winfch ar to lepojas (Galat. 1, 16.), tā tas naw neweena zilwela mahzeklis, bet par sawu mahzību tam japateizas weenigi sawam eekfchejam Deewa eedwefumam. Ja kristīgai tizibai buhtu jau bijuse sawa ihpatneja mahzības sistema, tad tahdas tik ahtras atgreeshchanas buhtu bijufchas ne-

eespehjamās, tahdas pat teifās newaretu naht preeshchā, bet ja itweens tika kristits, tiklihds tas bija atfinsis Jesu tā mefijafu, tad ari pirmee kristīgee newareja apfinatees nekahdu leelu starpību ar schihdeem. Bet zik mas tee lihds ar to bija ifstahjufchees no juhdu tizības, tas neapghahschami redsams no Pawila nostahsteem: par wina neiffakamam puhlem, kahdas winam bija japeeleek, kamehr tas iskaroja atfihschanu wispahrejeem kristīgas tizības nofazijumeem, kas sneedsās pahri juhdu tizības robescham, par naidu un wajaschānu, kahdu tas ispehnijās zaur schā atkrischānu no tehwu tizības, par stahwokli, kahdu Serusalemes draudse un wezakee apustuki eenehma pret wina paschu; par gadu fimtenus ilgām farunam, kurām wajaschā eet pa preeshchu, kamehr tika panahkta pilnīgas kristīgas tizības emanzipeechanās no juhdu tizības un iskarota ideja par tahdu hasnizu, kas weenadi fewi aptwehra juhduš un paganus. Pawila wehstules peerahda, ka it wisās weetās, kur ween winfch darbojās tā apustulis, ari tajās draudses, kurās tas pats bija dibinajis, tas fastapa fhhtu pretestību no juhdu kristīgās partijas puses, kura wina apustuka godu eestatiija par paschusmehchanos un prafija, ka lai tee pagani, kurus tas atgreesis, pahreetu juhdu tizibā un tittu apgraisiti pehz Mofus haufstības; un ari paschi mehrenakee no wina preteeneekteem newareja tikt pahri peedaufsbai, kurās nowehrschāna ir Romeeshchu grahmatas galwenais noluhts, tā ka Deewa ifredsetā tauta, neraugot us sawām teokratiskām preeshchteefbam, mefijafa walstibā paleescham bija palifuse pakafā paganeem. Ja schim leelajam paganu apustulim no fahkuma lihds beigam bija jafastop schahdi aisspreedumi un schahda pretestība, tad wezakai kristīgai draudsei un winas

wadomeem tās domas ari pilnigi bija švešas, ka kristīga tiziba ir jauna reliģijas forma, kas atšķēlās no juhdu tizibas. Pee eewehrojāmām farunam Jerusaleme, par kuzām gan mums rakstīstas sīnas sneeds Grammata Galateescheem (2. nod.), bet newis Apustuku darb. grammata (15. nod.) Pawilam wjadseja peelikt wīfu sawu rakstura stingribu un pahrlēezinaschanas spēhju, lai sawu pagan-kristigo pawadoni Titu aissargatu no prassjuma, ka tam jakaujas apgraisstees un iskarotu teefibu par patstahwigu paganu mīskoni; skaidri redsams tikai tadeht, ka tani laikā, apmehram diwdefmit gadus pehz Jēsus nahwes, pehdejā personigee mahzēkti wehl nekahdā sīnā nebija atfazijufchees no juhdu tizibas, tadeht ka tiziba us Jēsu wineem bija tikai tiziba us juhdu tautas glahbeju, tikai weena dafa no wīnu haustlibas deewbijibas. Bet zik mas tee tika tahtat par fchi redses stahwokka sekam, redsams no ta, kas teef stahstits tahtat Galateeschu grammatā. Kad kahdu laiku pehz schim farunam Peteris fatikās ar Pawilu Antiochijā, tas gan pirmajā laikā neeskatiija par peedaustibu, ar kristiteem paganeem pee ta pascha galda ehst un ar to atsiht, ka wineem nepeemiht nekās netihrs, kas pehz juhdu fajehgumeem israeleetim noleedsa sehdet kopā pee weena galda ar elka kalpu; bet tiklihdj eeradās juhdu kristitee no Selaba apkahrtnes, tas no paganu kristiteem atrahwās, „tadeht ka bihsitjās no teem, kas apgraisiti,“ un to paschu darija ari ziti juhdu kristitee, tā ka pat Barnabass, schis paganu apustuka ilggadejais pawadonis un beedris likās pawedinatees un isturejās tāpat. Pawilā schahdu istureschanos, kahdu tas zeeschi pahrmeta saweem lihdsapustukeem, ari wehlat eeskatiija tikai par atklatu leekulibu; mums tas drihsat peerahdis, ka schahdi brihwati prinzigi, kuzeeem Peteris schad un tad padewees, ne wīnam pascham, ne ari ziteem, isnemot Pawilu, bija deesgan zeeschi, lai tos drofchi un ar pahrlēezibu aissstahwetu pret zitadeem usskateem. Bet nekahdā sīnā tee newareja tilt atsihti Jerusaleme pirmatnejās draudsēs un Selaba oprindās; zitadi jau nekad tee, kas istureenes nahza, nebuhtu warejuscht eedwehst tahtas bailēs Peterim un pat Barnabasam, tā ka tee ar paganu kristiteem tikko atsihto kopibu tuhdat atkal noleedsa. Palestineeschēem ari tagad, tāpat kā agrak, wjadseja huht pahrlēezinateem, ka mehsjass un wīna walsiba nolemta tikai juhdeem, un nejuhdi pee tās peelaischami tikai tad, ja tee pahreet juhdu tizibā: gan wineem Pawila paganu mīskone un wīnas panahłumi kā notikums par fewi bija koti patihkami; tomehr atgreesstos tee wehl arweenu jo projam usluhkoja par neschtihsteem, kamehr tee zaur apgraischānu nebija usnemti par Deewa isredsetās tautas lozektēem; it wīsur wīni tā tad mehginaja tos pahrwilt pahri pee fewis un pat tihras paganu kristigas un weentigi no Pawila dibinatas draudsēs, kā peemehram galateeschus, peerunat pee apgraischānas un haustlibas. Bet tā ka nu Pawils neapmeerinajās weentigi ar to, ka atdarija paganeem Deewa walsibas wahrtus, bet ari dsimuschus juhbus atswabinaja no wīnu haustlibas peenahłumeem, un ari skaidri gaischi issazija, ka kristīga tiziba

ar juhdu tizibu ir nesaweenojama, tiziba ar haustlibu nesaweenojama, jo newarot weenā reisā us weenu pawautees un zaur otru justees faisitits un esot jaiswehlas tikai weens, waj nu Kristus, waj Mojus — tad tas wezaka auguma juhdu kristigeem islikās par tahtu negantibu un wīnu starpā eededsās tik schis naidis pret scho likuma postitaju, tā ka no schis partijas puses pret leelo paganu apustuli neweena gahnischāna nebija deesgan leela un neweena apmelofchāna deesgan netizama. Pasakas un kaunas walodas, ar kahdām wezo juhdu pehznahkamee, wehlakee ehjoniti, wīnu wajaja, mums wehl pa datai pasihstamas; un tikpat naidigi par wīnu issakas ari Klementineeschu homilijas, kahds ehjoniteeschu partijas raksts is otra gadu smtena pehdejā trijata, jo tas wīnu behwē par „naidigu zilwelu“, par „nehsta ewangelija“ sludinataju, par „nelikumiskas un nezeenigas mahzibas“ sludinataju, waj wīfu kopā sanemot, nostahda wīnu kā burwi Simonu, kā no juhdu tizibas atkrituschu samareeti, kas uspuhschas lihdsigs Deewam un wīfas semes no Palestinas lihds Romai ar sawu burwu mahłsu pawedina, lihds kamehr walsis galwas pilsehtā no Petera, ihstā apustuko, teef peenahłts un atmasfots un kriht par upuri pelnitam liktenim. Teikai par Simonu no sahłuma lihds pat beigam naw zitada istulkojuma un zehłona. Kas Pawilam tika pahrmests jau no wīna korinteeschu preteneesem, proti, ka nebuhdams ihstis apustulis, tas patwarigi peefawinajees apustuku godu; kas bija wispahrejee usskati stingrajā juhdu kristigā partijā, proti, ka atkritdams no tehwu tizibas, tas pawedina ari pasauli us tahtu pat atkritchānu, tas wīss tika stahstits par wīnu stahstā sem no sauluma: „samariteeschu maldumahzijas“; un pat leeliskee pabalsti, kuzus tas sawās draudsēs tit dedsiigi bija wahzis, lai ar scho palihdsibu un lihdsbalibu jerusalemeeschus cemantotu, pat scheem mihlestibas darbeem apmelotaju mutēs tika peedota naidiga nofrahsa, ka tas welit mehginajis atpirkt no Petera un Sahna apustuliskās preekschteefibas. Tā ka jau Apustuku darba grammatā pasihst Simona teiku un zaur saweem attehhojumeem to rauga padarit par nekaitigu (jo tajā Simons 8. nod. 9. pantā teef nogahdats pee malas wehl pirms Pawila atgreeschānās), tad tomehr drofchi ween drihsstam peenemt, ka ta iszehłusēs otra gadu smtena sahłumā un ari wīna mums noder kā peerahdijums tam asumam, ar kahdu kristigas tizibas pirm-laihos stahjās pretim wīnas atkritchānai no juhdu tizibas.

Tahłakus aissrahdijumus par scho faktu fastopam leelā daudsumā netil ween kā wezajos basnijas rakstos, bet ari jaunā deribā, ja tikai to lasam ar wehsturneeka skateenu. Sewischki pamahzofcha schini sīnā blakus Pawila grammatam, ir wehl diwas grammatas, kuzas katra sawejā wihse noleek leezibu par wezo juhdu kristiguma garu: Apustuku darbu grammatā un Sahna parahdischānas grammatā. — Apustuku darbu grammatā gan, zik tas pehz wīfam sīhem redsams, naw rakstita no kahda Pawila pawadona, ne ari wispahrsarakstita pirmā gadu smtenē pehz Kristus, ja ari daschās nodakās tur pa datai usnemtas kahda Pawila zeka beedra atminās; tahtat ta pahrat leelā mehrā teef

PARIZES LATV.
MAKSL. u. RAKSTH.
VEIC. PULCINŠ

Kristus un bagatais jauneklis.

No Hofmana.

pahrwaldita no praktiskām-dogmatiskām interesēm un ar no vezeem laikeem pahrzolto (überlieferten) weelu riškojas pahrak swabadi, un ari ūchi weela bija jau pahrak teiksmains materials, ka wiku nefahdi newaram peenemt par dokumentarisku wehstures attehlojumu. Bet pa datai mehš pašči no ūchi wehlatā un pa datai loti nedroščā attehlojuma ne reti wehl it ūchidri isdirdam zaur pahrwedumu no wezateem laikeem; pa datai mehš zaur ūchi raksta tendenzi un winas garā iswestā wehstures aptehlojumā dabujam par to laiku, tad tas pats zehlees, tahdus pašlaidrojumus, kuri met ari pahrsteidsošču gaismu uš agrateem laikeem; un fewiūchi pehdejais apstahllis ir tas galwenais, kas Apustuku darbu grahmatai peeūchir leelu noūhmi, atteezotees uš kristigas tizitas pirmsahktumu ispehtičhanu. ūchi raksta ūazeretajs azim redsot ir kahds Pawila peekritejs: Pawila uniwersalisms, meūjasa pehtičhanas pahrzelschana no netizigojeem juhdeem uš tizigoem no paganu widus, ir ta wadoščā doma, kurai ūchi apustuka laikmeta wehsture padota; winas ihstienais waronis ir Pawils un lihds ar ta eestahūchanos apustuliskā darbībā, Jerusalemes draudse isjuhds autoram no azim, žiltahl muhs Pawils pats newed uš wiku atpatak; ūchi paganu apustuka un wina darbu eeteiūchana ir ūchis wehstures praktiskais mehūkis, romeeūchu kristigas draudses dibinaschana, tā metropoles, tās noluhūts lihds ar kura faūneegschanu darbs nobeidsas. ūchis raksta praktiskais, dogmatiskais noluhūts mums parahdas jo ūchidrati un neapgaūchami, jo pilnigakt pahrleezinamees bes aisspreedumeem un pamatigi pehtidami ūchos nostahstus, ka farakstitajs ūchim noluhūkam par labu apeetas ar wehsturi pahrak brihwi, no wezeem laikeem pahrzeltās weelas tendenzioūti pahrstrahdā, wewelus nostahstus no jauna isgudrowaj diwtahrtejt paplaschana, wispahūr pašhtamūs notikumus, tadeht ka tee nesaetas ar wina noluhūteem, nokluūš, un wisu tehlojumu no ūchktuma lihds pat beigam tā fastahda, ka lai peedotee apstahkti un prinzipti is apustuliskā laikmeta buhtu paraugs teem basnizas apstahkteem un partiju atteezibam, kahdus tas tura par wehlejameem un eewedameem ūawā laikā, ap 120. gadu pehž Kristus. Winsch tām partijam, kuras toreis kildojās ap basnizas kundūibu, Petera-juhdu partijai un Pawila-uniwersalai partijai is wiku pirmslaidu wehstures mehginaja west azu preeūchā wiku apustuku galwu peemehrus, wiku weenadas teesbas, wiku pirmatnejo ūtizibu un apstahktus, tadeht ūchahda ūtiziba bija eespehjana. Un wehl jo wairak muhs pamahza tas, ja redsam, ar kahdeem upureem muhsu Pawila peekritejs gataws pirkt meeru. Juhdu-kristigeem ir japeenem Pawila uniwersalisms; bet lai wini to waretu peenemt, tad wisas tās ihpatnejas mahzibas, uš kurām pats Pawils bija atbaltstijees, wiff Pawila dogmatikas galwenee žihnas wahrdi teek nobihditi pee malas waj ari lihds nepasihchanaū pawahjinati; netif ween tā ūamehrā loti maū teek atstahllits no Pawila mahzibas runam, bet tās pašchas ari turetas tā, ka tās pat pee teem wisstingrafajeem juhdu kristigeem newaretu ūzelt peedausibu. Par wiseem teem teikumeem, kuri pašcham apustulim bija no wisleelakās wehtibas, par žilweku grehžibu, to nespehu, ispidit hauūlibu, par Kristus islihdji-

naschanas nahwi, par taisnoschanos zaur tizibu un ne zaur hauūlibas darbeem, par Mosus hauūlibas un wisas juhdu tizibas atzelschana — par wisām ūchām wehsturiskā Pawila pamata mahzibam, Apustuku darbu grahmata fastopam tikai maū wahrdus (13, 38, 20, 24), kuri tik bahli, ka ūazeretajs stiprafus un tikpat stiprus leek mutē Peterim (15, 10, 10, 34.) un pat Jekabam (15, 13.) tā, ka winsch ūchos wihrus attehlo. Wispahūr nemot wiff wina preeūchnefumi ūtura tikai wispahūr atūhtas mahzibas par juhdu monoteiūsmu un kristigo meūjasa tizibu, to pašchu, ko fastopam ari Petera runās (2—5, 10.): mahzibas par Deewa weenibu, Jesus meūjasa godu un augūchamzelschanos, usaizinajumu atgreestees un darit darbus, kuri atgreeschanaš zeenigi (26, 20.), spreidit par taisnibu, atturibu un nahūūū teefu (24, 25.), bet nesaūtopam nefur to ihpatnejo pawilisko, kas no wina ihstajām grahmatam mums dweūch pretim is iktrahs rindas. Ja, taisni tas prinzipts, kuresch wehsturiskam Pawilam bija tas isejas punktis wisā wina teologijā, proti, ka zaur Kristus juhdu hauūliba atzelta un Kristus tadeht nahzjis, lai juhdu religijas weetā stahditu jaunu — hauūlibas weetā tizibu — taisni ūchi pirmatneja pawiliskā pamata mahziba Apustuku darbu grahmata teek gluschi nokluūfeta. Pawils ūawās grahmatās it wisās weetās apleezina, ka tiziba uš Kristus un tureschanaš pee Mosus hauūlibas weena otru islehdūsas; pehž Apustuku darbu grahmatas aptehlojuma (15 ūalhdūs. ar 21, 20.) tas ar jerusalemeeūcheem buhtu par to weenojees, ja, pat tas pats buhtu isfludinajis tā formelu basnizas likumu, ka ūwehta gara nolehmmumu, ka tizigeem juhdi ari pehž ūawās eestahūchanaš kristigā tizibā pastahwigi ūaūliti pee hauūlibas, un neween to, bet ari paganu kristigeem newar atlaist sinamu attureschanos, kuru ihstais Pawils (kā to redsam 1. Korint. gr. 8—10) pašchu par fewi atfina tā gluschi nedibinatu un praūja tikai aū ūaudūibas pret ūweūcheem aisspreedumeem. Pawils ūaweem galateeūcheem (Galat. gr. 5, 2.) zeefchi peekodina, ka, ja tee leekas apgraisitees, teem no Kristus nefas naw zerams, un aū ūchi pašcha eemeūla, kā jau reisi minenam, tas buhdams Jerusaleme nefatrizinamu stingribu atraidija praūjumū, ka lai wina pawadonis Titus liktos apgraisitees (Galat. 2, 3.); Apustuku darbu grahmata (16, 3.) leek wiam tajā pašchā laikā apgraisit Timoteju, bet par notikumū ar Titu ta zeefch gluschi klusu. Pawils pehž ūaweem eeklateem newareja pee hauūlibas ūaūlitatees ne pats, ne ari peekrist winas tahlakai leetoschanaū kristigā draudūš. Apustuku darbu grahmata turpretim wiku istehlo tā deewa-bijigu isrealeeti, kas peeturas pee hauūlibas un tikai ūaunas walodas par wiku war meūst, ka tas atkritis no tehwu eerascham un ari žitus pamudina no tām atkrit: winsch pats tajā apleezina (25, 8.), ka tas pret juhdu hauūlibu nefahdā ūinā neefot kühdijees, un dehwē fewi par wariseju (26, 6.), stingrafas un dedūgafas hauūlibas aūstahwetajas partijas lozekli starp juhdeem, kas ihstienibā gan agrak tā bija, bet toreis tikpat maū bija pateesiba, tāpat kā Luters pehž ūawās apprezschanaš wairs nebija muhs; tas uš-nemas (18, 18, 21, 20.) juhdu ūolijumus un upurus, kahdus

wehsturisfais Pawils nekahdi nebuhtu warejis usnemtees, un usnehmees proti, kà teiktis, tadeht, lai atspehktotu nepareijsas walodas, it kà tas juhdu kristigos atwilttu no baušlibas un lai peerahditu, ka winšch to tizigi ispilda; tas isleeto itweenu isdewibu, lai apmekletu juhdu tautas swehtumus un juhdu tautas swehtus un lai ari tas atrastos deefin tur tašlumà un buhtu deefin zif leelà mehrà aiskawets no faweem apustuku peenahkumeem (11, 30. 18, 20. 19, 21. 10, 16. 24, 11. 17.), un lai ari is wina pašcha nostahsteem buhtu zif fklaidri redjams (Galat. 1, 15.), ka daschus no scheem zekojumeem (Apust. darb. gr. 11, 30, warbuht ari 18, 20) tas nemas naw taišjis; winšch ari ar juhdu apustukeem un Serasalemes draudst atronas tai labakà fatizibà, un wiš peerahdijumi par pretejo, kà strihds deht Titus un ašà fastreeschanàs ar Peteri (Galat. 2, 3. 11.) teef ar kufuzeeschanu aprakti. Israhdas pat, ka paganu apustuka arods naw israudstis no wina labprahtigi, bet ir tam zaur apstahktem usspeests un gandrihs pret pašcha griibu. Kur winšch pats mums šaka (Galat. 1, 15. 2, 7), ka jau no pirmàs deenas wina Kristus tizibà tas apšinajees, ka aizinats, isplatit ewangelliju starp paganeem, kur winam pašcham buhtu janoleeds pilnigi šawa pahreeziba, ja tas juhduš un paganus, atteezotees us winu pestišchanas wajadšibu (Rom. 3, 9. 23 un 3) kà ari wina teefibàs us apustulisko darbibu nebuhtu nostahdijis weenlihdšigus (Rom. 1, 14.) tur Apustuku darbu grahmata leef winam it wišur, kur ween tas fastop preefšchà juhdu tautu peederigus, beš isnehmuma šekot prinzipam, kuru tas isšaka wairaklahrt (13, 46. 18, 6. 28, 8), negreeftees agrak pee paganeem,

kamehr juhdi zeetšrdigi wina špredikt noleegdami, winam us to dewušchi teefšbas (šalihdsj. 9, 20.—28. 26, 20. 22, 17. 13, 5. 14, 42. 14, 1. 16, 13. 17, 1. 18, 4. 19, 8. 28, 17). Šif bailigs buhtu kufuwis šchis wišrs, kufsch pateešbà bija tas wišdrošchakais juhdu partikularisma un winu nošapnoto preefšchteefšbu apkarotajs, — šif bailigi winšch buhtu fargajis šchahdu juhdu preefšchteefšbu. Šà winam tad ari ar pilnigu teefšbu no Palestinas juhdu kristigo zeenijamàs galwas pušes, no Šekaba, ar wina pašcha peekrišchanu top apleezinats, ka no walodam par wina pretefšchibu ne wahrdinšch neefot pateefšba (21, 24) un pat juhdi winam Romà isšaidro, ko wini ihštajam Pawilam nekad nebuhtu šazijuschi, proti, wineem ne masakais šlitts wahrds par winu neefot nahjis aušis. Šas te neredš to, ka šchahds leetas attehlojums aprehšinatš preefšch partijas, kura wehl zeefšchi ar judismu šaaušufe, un šifai zaur plascheem apfolijumeem bija peedabujama pee paganu peelaišchanas pee kristigas tizibas, šchi Pawila leelà darba? Un zif leelai toreis wehl wajadšewa buht šchis partijas warai, kad šchahds noteiktš Pawila peekritejs, kas katrà šinà pamatigi pašina apstahklus, atšina par wajadšigu, šawa warona tehlu pilnigi pahrgrošit, šif šistematiški nosleht un noleegt wina wehsturisfko darbu motiwus, toš prinzipus, us kureem atbalstas wiša wina nošihme, lai ar to wišmas šiftu glahhtš wina darba ahrejais panahkums, atšihš wina apustuka gods, lai šiftu šameerinati mešjafa tizigee juhdi ar kristigas tizibas ekšstenzi ahprus juhdu tizibas*).

(Turpmat wehl.)

Kreewijas nahkotnes ekonomiskee jautajumi.

Profesora Dr. Š. Bašofša.

(Turpinajums.)

Ša peenemtum, ka 10 pudi neišštrahdata zuktura lihdsinas 9 pudeem rafinades, tad materials preefšch weena puda rafinades isnahšs $\frac{112 \times 10}{9} = 124,4$ kap. Peerehšinat šche klahrt pahrštrahdaschanas ismaksu, kuru rehšinašim us 15 kap. it no puda, redšam, ka wiš isdewumi weena puda rafinades rafšošchanai isnahš us 139,8 kap. Katrà šinà 150 kap. par pudu preefšch labi eerihkoteem šawodeem ir wehl šoti isdewigazena. Bet leelakà daka no mušfu šawodeem atdušas wehl us pamateem, kas atgahdina laikmetu eepreefšch „grehktu pluhdeem“, tà ka ari wehl 2 r. pudà buhs preefšch šawodneefkeem šaudejumus nefošcha zena un fazels winu starpà leelakos „gwaltus“. Šà tad isžetas jautajums: kas tad isnahš preefšch walšis lehtaki, waj atpirkt šawodus un, pahrbuhwejot toš pehz šinatnes jaunakeem prašjumeem, eegušt zukturu par 140—150 kap. pudà, jeb waj maksat 2 rbf. un beš šchaubam ari dahrgaki par pudu. Šaprotams, ka kronis newar peedahwat atžionarfabeedribam mašak par atžijas widejo biršchas zenu pehdejos 3—4 gados. Atžionarfabeedribam 1900. gadà peedereja 115 zuktura šawodi ar

kopeju kapitalu us 86,8 milj. rubf., kas dewa 7,91 milj. rbf diwidenda. Šadomà, ka šcho (86,8 milj. rbf.) atžiju ihpašchneeki tàs katrà šinà labpraht atdos par 150—160 milj. 4% walšis renti, t. i. walštij buhs eeprehjams tàs atpirkt par apmehram 6 milj. rbf. gada ismaksas. Šif ihšt wehl atrodas us zuktura šawodeem hipotekparahdu, tas naw šinams, bet naw ko šchaubitees, ka hipotekparahdi un obligozijas neištaišis wairak par puš no atžionarkapitala, t. i. ne wairak par 40—50 milj. rbf. Šà tad pawišam walštij wajadšetu istehret apmehram 200 milj. rbf. 4% rentes waj 8 milj. rbf. it gadus. Tatschu — war eeblišt, ka beš scheem 115 šawodeem, kufi peeder atžionarfabeedribam, škaitas wehl 160 priwatsawodu. Šehšl, ka naw nekahdi eeprehjams aprehšinat šcho pehdejo atpirkšchanas ismaksu, tà ka naw nekahdu šinu par to daudšumu zuktura, zif tàs isštrahdà. Bet tatschu naw ko šchaubitees, ka leelakà daka no scheem

*) Duwatas šinas par šcho pahrunato leetu pehz Šaur'a šneedš mana „Apustuku wehšturu“ („Apostelgeschichte“ Stuttgart 1854.), šewišchji 297 un 320 lap. puš.

privatsawodeem ir masaki par akzionarsabeedribu sawodeem. Bet peememšim, ka ari preefšch privatsawodu atpirkšchanas wajabšes tik pat daudš, zik preefšch akzionarsabeedribu sawodu atpirkšchanas, t. i. 200 milj. 4% rentes. Tā tad wisa atpirkšchanas suma isnahktu pehz augstas apwehrteschanas us 400 milj. rentes waj 16 milj. rbf. ifgabēju isdewumu. Peerehškinasim sche wehl, ka sawodu paplaschinaschanai un pahrbuhwei pehz sinatnes pehdejā wahrda prašbam, preefšch to eerihkofchanas ar wisjaunakām un wispiinigakām maschinas wajabšes isdot — nu teikšim, pat 100 milj., waj 4 milj. rbf. if gadus. Nu zetas jautajums, zik kronis war dabuht eenahsumu no pahrdotā zukura. Migufins rehšina, ka kopā ar nodokli us denaturaliseta spirita*) kronis war dabut par 10 milj. rbf. leelatu eenahsumu, ja paseminatu akzist lihds 150 kop. un aprehškinatu normalzenu us 350 f. pudā. Tas tomehr ir loti pešmistifšs aprehšins. Daudš pareisak rehšinat, ka, ka tas jau augšchā aprahdits, un apstiprinats zaur peemehreem Wahzija un Franzija, — publika par palehtinato zukuru isdos katru gadu tik pat, zik ta istehrejuse agrak par dahrgo zukuru, sinams rehšinot zukuru pehz zenam, kahdas teef nemtas masumā pahrdodot. Peememšim, ka kronis nospreedis atdot rasnadi no sawodeem par 3 r. 30 f. pudā, waj daschadās walsis dakās, rehšinot kopā ar pahrweschanu pa dšelszeseem, par 330—360 kop. pudā. Peememšim tahkak, ka zukurs netifs, waj ari tikai pa dakai tiks pahrdots krona pahrdotawās, bet par schim 330 kop. tiks atdois šhstirgotajem ar to notekumu, ka wineem naw teefšbas, nemt no publikas wairak par 10 kop. mahzina. Tagadejā widejā zukura zena masakpahrdoschanā turpretim nenokrht semak par 15—16 kop. Tahdā kahrtā war rehšinat us zukura patehrina paaugstinaschanas par 60%. Tā tad 43—46 milj. pudu weetā eefšchajais zukura patehrinšch us reisi war pazeltees lihds 70—74 milj., nerehšinot eedšihwotaju peeaugšchanu, kas sawukahrt weizina patehrina pazelšchanas. Rehšinot 74 milj. pudus pa 3 r. 30 kop. pudā. dabuht 246,4 milj. rbf. Ja no schis sumas atrehšina zukura raschofchanas ismaksu 140 kop. pudā, t. i. 74.14 = 103,6 milj. rbf. un prozentes par krona isdodamo renti us 24 milj., tad atleef 118,8 milj. rubtu tihra eenahsumu, ziteem wahrdeem us 40 milj. wairak par tagadejeem eenahsumem, un tas pat jau pee zenam par 20 kop. pudā semak rehšinot, nekā isnahk pehz Migufina preefšchā listās zukura zenu normeschanas.

Pahreešim us jautajumu par t a b a s monopolisaziju. Migufins noleeds, ka schahda monopolisazija waretu kalpot sawam mehškim, tatschu winsch atšihst, ka pastahwofchaj akzisei augstakām tabakas sortem, kas istaisa taisni weenu rubli no mahzinas preefšch wisam augstakām tabakas sortem,

*) Schahdu nodokli mehš turam par pilnigi sawam mehškim noderigu. Wahzija tatschu tikai tapehz peeauga spirita patehrinšch „industrijas“ mehškem, ka tahdam denaturaliseta spirtam naw uslistis nodoklis. Un tā jau spirtam ir grubti konfuret ar benzinu; nodokla nemšchana no denaturaliseta spirita — tas buhtu kaut kas pilnigi neeedomajams un eefšchjams tikai tahdā gadījumā, ja preefšch dascheem mehškem peem., preefšch automobikeem, tiftu aiseegts benzins, ta pahraf nepatihkamiš smakas deht, zaur to teef ustraukti publikas nemi.

wajabsetu tift pahrmaintai progresiwā kahrtā, un famehrā ar paschu tabakas zenu. Tatschu kontrole tad paleef gan drihs neeefšchjama. Šk weens tabakas tirgotajs saweem pasihstameem pahrdos lobatu tabaku ar semakas tabakas sortes banderoli, ka tas jau agraki tika praktisets. Scho rindiau rassitajš wehl atzeras laikus, kad pat atklasti tabakai, kura maksaja 2 rbf., bija aplitta tahdas tabakas banderole, kura maksaja 12½ kop. mahzina. Nowehrst banderoles nepareisu leetoschanu war tikai eewedot monopolu, kuresch tad beš schaukam dos ari nefalshdšnami leelatu eenahsumu. Weena rubla weetā no mahzinas war gaidit widejo eenahsumu wismas us 1½ rbf., pee tam nepawisam nepaaugstinot pahrdoschanas zenu. Tabakas akzise 1905. g. bij aprehšinata us 48 milj. rubteem. Ja atstahtu semakas tabakas sortes beš akzises paaugstinaschanas un tiftu eewests tabakas monopols tikai preefšch augstakām sortem, tad peeminetos apstahkos, t. i. nepaaugstinot masumā pahrdoschanas zenas, wehl aishweenam wares dabut wismas par 20 milj. wairak. Bet loti ween war buht, ka schis eenahsums wehl stipri pazeltees. Wisaugstato fugu isgatawofchanu un pahrdoschanu waretu pat ari atstahst privatušehmejem, paaugstinot par to akzist no 5—6 rbf. mahzina.

Tahkak japeegreesch eewehriba te h j a i. Tehjai, peememšim, pee mums uslisti deesgan augsti nodokli, proti, 31½ rbf. par pudu pa juhas robeschu un 25,5 rbf. pa faufšemes robeschu nahfot. Wifš muitas eenahsumi no tehjas 1901. g. istaisja 57,4 milj. rbf. Eewedot monopolu no tehjas, war dabut wehl daudš leelatu eenahsumu. Wajaga eedomatees, ka ka melnā tā ari dšeltenā tehja, kad to iswed no šinas, maksā ne wairak ka 24—25 kop. mahzina pehz widejas zenas. Turpretim Kreewija, masumā ispahrdodot, semakas fugas tehju naw eefšchjams nopirkt lehtak par 1 rbf. 50 kop. mahzina. Wehl lehtakas sortes fastahw jau no maishjuma ar jau leetotu tehju, kura no jauna pahrkrahfota („капорекій чай“). Tikai monopola eeweschana garantetu ari eedšihwotaju nahgakām schširam, ka tās dabun ihstu, newiltotu tehju. Ja nemtu par semakas sortes tehju 1 rbf. 40 f. mahzina, ir tad wehl paliktu kronim pelnas 1 rbf. 14 kop. mahzina, t. i. par 34—49 kop. wairak nekā tagad. Peememšim, ka kronis pahrdos tikai diwas ejofchās sortes, pa 140 un 200 kop. mahzina, atstahjot augstaku tehjas sortu pahrdoschanu privatai tirdšneezibai un paaugstinot poschkinu us 80—100 rbf. pudā, tad katrā finā war rehšinat par eenahsumu paleelinaschanas no tehjas wismas us 30—40 milj.

Pehdeji zetas jautajums: ka lai buhtu ar n a s t u? Migufins gluschi pareisi aishahda us to, ka paaugstinat akzist us nastas apgaismoschanas produkteem newajaga, tā ka schi akzise jau tagad ir loti augsta (60 kop. no puda). Ar petrolejas pahrdoschanu masumā nodarbotees kronis ari newar jau weenigi ta smaguma deht. Migufins eeteiz nemt poschkinu us iswedameem nastas produkteem pa 10 kop. no puda. No schahdas poschkinas winsch šagaida 10 miljonu rubl. leelu eenahsumu. Bet waj newajabsetu padomat par nastas awotu atpirkšchanu no privateem nastas ruhpnееееem? Gandrihs wisa Kreewijas nastas ruhpnееееiba atrodas ahrsemju kapitalistu rokās, kuri ismanto no saweem ruhpnееееibas

usnehmumeem milstgu diwidendu un eksploatē kreewu strahdneekus wisnegebligatā kahrtā. Ja ņaweenotu wifu kreewu nastas ruhpnēezibu weenās rokās, tad koti weegli waretu radit pretņwaru amerikānu „Standart Oil“ trestam un ar ņekmem konturet paņaules tirgū. Tagadejos apstahktos ņchis trests tā ka tā drihsā ween nahotnē dabūs ņawās stiprajās rokās wifus kreewu nastas awotus un nekāus tahtaf atihņitees kreewu iswedumam par labu amerikāneem. Tagad Kreewija iswed par 50 miljoneem rbf. nastas produktus, Amerika turpretim par 100—150 miljoneem. Pee tam Kreewijas nastas awoti ir bagataki par amerikānu. Taiņniba, amerikānu petroleja ir weeglaka par kreewu; amerikānu nafta dod 70% apgāiņmosņanas effu, kreewu tikai 30%. Bet pehz daschu leetprateju, kā peem. eewehrojamā Ķimika Mendekējewa, domam — wifš jautajums tur pastahw no derigu maņchinu (РОПЪИКА) konstruĶijā. Mendekējews ņaka, ka warot usbuhwet tahdas maņchinas, ar turām buhs eespehjams ismantot wismāņ 50% nastas apgāiņmosņanai. Tā tad bes ņchaubam ir eespehjams, paleelinat kreewu nastas produktu iswedumu diwkaht, ja ween pastahwetu krona monopols. Neehrtibas, eewedot monopolu, ņinams, tagad tās, ka nahktos ismaņfat ahrsemju kapitalisteem milstgas sumas, laikam ne maņaf par dascheem ņintu miljoneem. Ja monopols buhtu eeweņts 1884—1886. gados, tad eesahktās Baku nastas eksploatazija, tad kronis tagad waretu gluschi par neko ņanemt ņawus 30—50 milj. rubl. Ta weekā, ņchee miljoni eekriht ahrsemju kapitalistu rokās un wahjina Kreewijas naudas apgroņibas balansu. Tomehr ari wehl tagad priwatu usnehmeju un akzionarņabeedribu eerihkojumu atpirkņchana wal dibai atnestu daudņ wairaf labuma, nekā no Migufina eeteiktā isweduma poņchka, zaur turu war izeltees kahda koti newehlama leeta: kreewu nastas

isweduma pamāņinasņanas. Monopols turpretim war dot kronim, pehz ņemakā aprehĶina, 20—25 miljoni papildu eenahktumu (wifa nastas raschoshana istaisa jau 650—700 miljonu pudus. Baku nastas awoti ween rascho tik pat daudņ nastas, zif wifš amerikānu, kopā ņemot).

Ja ņakkaitam wifus eenahktumus no warbuhtejeem monopoleem, kā: tabakas, zafura, tehjas un nastas kopā, tad isnahĶ pehz ņemakā aprehĶina 110—120 milj. rubl. (tabaka 20, tehja — 30—40, zafurs — 40, nafta — 20—25). No ņcheem eenahktumeem war ņegt ņemneekem atlaisktās ispirkņchanas maņkas 80 milj. rbf. leelumā, pahrejos 30—40 milj. rbf. nahĶtees isleetot walstš paradu ņegņchanas prozenteem, tā ka ņchis parads buhs peeaudņis pahraf par miljardu rubleem. Wifu eenahktumu no eenahktuma nodofka tad warēs isleetot wispahrejās elementariņglitibas eewehchanai. Ja pamāņnam joprojam wehl iswedumus par floti, tad warēs pilneem ņpehteem Ķertees wehl pee dascheem ziteem kulturās uswedumeem.

Bet no jaunno monopolu eewehchanas daudņ ņahĶs taiņni atruņtitees. Teiks, ka ta ir pahreja us walstš ņozialismu, turņch ir koti breeņmigs. SahĶs praņkt, no tureenes lai kronis ņem preekņch monopoleem nepeezeekņchamus godigus un ņpehjigus tņchinowneekus, kur tahdu jau bes tam til maņ? Eņet bes behdu — atradisees deesgan i godigu, i ņpehjigu zilweku Tahdi jau ir, wini ir — dodeet tikai wineem eespehju, parahdit ņawu leetpratibu un godigumu — un usdodeet wineem obligatoriski pasneegt par isstrahdajameem darbeem ņinamos laikos publiksus pahrfkatuņ! Tad negodigee un neņpehjigee koti ahtri pasudis no wirssemes.

(Turpmāņ beigas.)

Moderna Judasa atklahta wehstule.*)

... Es ņmejos par wiseem.

Te es esmu ahrpus wifām breeņmam. Ar ņeju, kas, pateizotees mahĶsligai pahwehņchana, pahgroņstiees lihds nepasihņchana, ar wahrdu, kas ņmtreis teek mainits, — ņtirs zaur ņawu genialo wiltibu un aukstāņnibu, kahda naw bljufe wiseewehrojamakeem kara wadoneem, — es ņmejos par jums, par juhsu besņpehzigo niknumu, par gtehwu atreehibas kahri, kas juhsu walodā teek noņaulka par ņodu un taiņnibu.

*) „Wewa atklahta wehstule“ ir eeweeetota apdāhwinatā polu rāņņneeka Leo Balmonta ņhurnalā „Wolhe Slowo“ (№ 46—47).

L. Balmonts, „eepasihņtinot“ ņawus lasitajus ar Wewa paschatsihņchanos, atņauzas us „Times“, it tā tur buhtu nodrukata ņchi „atklahta wehstule“.

Turpat „Wolhe Slowo“ redattors ņakās islasijis ne no weena neeewehrotu anghu awiņes ņekofchu „peesihni“:

„Nekad wehl tif neleelā wahrdu daudņumā naw atradees tif daudņ apbrihnojāmibas, nekad wehl isteikime naw tikufe ņastahdita tif wifai reebigā weidā. Satrs wahrdš ņchai wehstule — ir pahri par katru besņaanibu un morālistas puhschanas dibens.“

Stani ņmejos es par juhsu polizeistko kahrtibu un rewoluzionaro nekahrtibu, — un promozeju kalnu atbalņu, kas atkahrtu manus ņmeeklus.

Es ņwehru pee wiseem ņwehtumeem, turus juhs eņat apgāhnijschi un turus katru deenu isneņat us ņaweeem tirdņineem, es ņwehru pee ņwehtumeem, ar tureem lepojas un uspuhschas juhsu greņnā, leekuligā ņwehtuliba un turus rada juhsu blehdigā bailiba, pee teem ņwehtumeem, turus aistahw duhschigā, bet neisderwigā aunu glupiba, aunu, kuri eet us kaufchānu, — nekad es dņihws nekritichu juhsu rokās...

Es esmu pilns lepnuma, leelaka lepnuma, nekā Nitsches pņahpigā uspuhtiba un Nerona ņmeekligā godkahriba, jo ilgus gadus no weetas es esmu mahzejis wasat juhs wifus aif deguna — juhsu polizijas departamentus un juhsu ņepenās rewoluzionarās eestahdes.

Es pirmāis esmu peerahdijis, ka ismaniga wiltiba war buht par to ņpehku, kas nowed komediju lihds tragisima augstumeem un wehsturiņku tragediju pahwehņch par tufchu

forsefchanu, un ta ta ar fawu dubulto masku ir pazehlfes pahri par wiſeem wehſturifkeem ſpehkeem.

Warenas monarchijas wehſture uſ kahdu azumirkli konzentrejas manā perſonā. Tad nebija waldbas, kas wajatu un ſoditu rewoluziju, — bija tikai „apfardsneeks“ Aſews, kurſch ſcho rewoluziju taiſĳa: nebija rewoluzijas, kas tihkotu nonahwet waldbu, — bija tikai rewoluzionars Aſews, kurſch pats ſcho rewoluziju ſodĳa.

Mani mahjoja diwas dwehfeles, abas weenadi warenas, iſmanigi wiltigas, kaunas, aſins kahrigas, kuras padarija daſchadus darbus, un tomehr — weena un ta pati: wiņas zihnijās ahrpufe, bet manā eekſheenē mihleja weena otru, muſĳinaja kaudis uſ ſawſtarpeju brahku ſlepkawoſchanos, radĳa un nonahweja bendes, — bet es wiſu laiſu, beſruhpiĳi noklauſidamees uſ aſins ſchakſteſchanu ſem manām kahjam, palĳos weens kalna galotnē.

Bet kapehĳ es to wiſu dariju?

Tapehĳ, ka weenlihdſigi neeeredſeju juhs wiſus! Tapehĳ, ka eekſch jums wiſeem atradu weenu un to paſchu buhtibu! Nunaju es ar weeneem — mani wahrbi ſtaneja, kà aſins dahrgums; un wimi nelĳka mani eekalt kehdes, bet redſeja manĳ kahrtibas . . . kehdes lozekli! Nunaju es ar kaudim, kas ſlehpjas apakſſemes ſlehtuwes, un redſeju, kà wimi ſlahyſt pehĳ aſnim, kad ſludina ſawus ſwehtos idealus — un ſchee kaudis mani noſauza par „brahli“ . . .

Un mani ſahka peeaugt Judasa wareniba! Nē! Judas ſalhdſinot ar mani ir maſs behrns.

Ko wiſch padarija ſawejo ſtarpā, kà apuſulis? Gandrihs neta . . . Un ko wiſch darija juhdu augſtās teeſas preekſchnamā? Iſkauleja trihsdefmit neezigus ſudraba gabalus par Weena kruſtā ſſchanu.

Es waldbiju par ſinteem — augſchā un apakſchā . . . pehĳ ſawas wehleſchanās i nodewu nahwei tos, kuri atradās ſem modrigakas apfardsibas . . . noſuhtĳu uſ karatawam ſinteem kaudis . . . i ſawahzu es 100,000 rublus! . . . Es netĳzu ne Deewam, ne juhſu teeſbam, ne wehrgu preteſtkai, ne it kam! Es tĳzu tikai ſahĳanam, kurſch mahjo manās meefās un tapis par datu no manis, lai wiſus juhs apmulkotu.

Nizĳnats, paſemots, no jaunibas gadeem godiga darba laukā kahjam mihts, es lepni pazehlu ſawu galwu. Es nolahdejos tikt pee naudas, kas man ſneegtu wiſas dſihwes ehrtibas, wiſus dſihwes jaukumus, eeguht waru par kaudim, ſcho zilweta wiſaugſtako waronibu, eeguht ſlawu, kuru es eſmu eekarojis ſew wiſā Ēiropā, jo naw tatſchu awiſes, kura tagad neatſkanetu mana wahrda ſlana.

Dſihwes tumſibā eedegās manĳ mana lepna fantaſĳa: tapt paſcham weenā jaukā deenā par daudſ miljonu leelas walſis wehſturi! Es eſmu leelaks artiſts un akteers nekā ſchekſpirs!

Es eſmu uſrakſĳĳis lugu dſihwē, bet ne ar ſpalwu, bet ar aſinainām rehtam, ar gaiſā uſſperto kauleem un paſahrtu preekſchnahwes krampjeem. Es weens pats iſdalĳu lomas, weens pats reſchĳeju ſcho ellĳko lugu, kahdu wehl wehſture naw redſejuſe. Juhs wiſt bijat tikai akteer un ſtatĳiſti manās rokās. Es ſapnoju par to, ka es, Aſews,

buhſchu ſodofchā waldbu, un es pats, Aſews, buhſchu ſodofchā rewoluzĳa, un nebuhs neweena wairaf beſ ween manis. Es radĳchu no ſewis ellĳſchu waldbu, kura ſajels tautā rewoluzĳu, un ellĳſchu rewoluzĳu, no kuras trihĳes ſobi. Kà iſchuhſta es apwiſchos ap walſis wiſru kaſleem un ar dſelſs papehſcheem uſmihſchu un ſpeediſchu rewoluzĳas krukhti. Es ploſſchu weenus un ſchnaugſchu otrus, un no wimu aſnim zelſees jauni zilweti atkal tapat preekſch ſawſtarpejas zihnas un nahwigas kaujas pehĳ manas pawehles, — un ka itin nekad nebuhs duraku krukſams. Radibas, kuras tiks weſtos kuſtibā zaur manu roku, weenmehhr ploſis weena otru, bet es nokſtatĳchos ſchah zihnā, kà ſeſars, no ſawa ſelta troma augſtumeem.

Es neeeredſu un nizĳnu juhs. Un kà lai juhs neniĳinatu, juhs, kuri no manis pagehrejat nodewibu un neapkehrat, ka nodewejs war buht diwkaſchſch nodewejs, — un juhs, kuri pagehrejat, lai tas, kurſch darbojas tumſbā, pats buhtu garā gaiſch . . . Es nizĳinaju weenus un otrus par to, ka wimi neſaprata, ka es ar teem ſpehlejos.

Es ſinu, ka tahdas ſatanĳſkas leetas, kà manas, buhtu wehrtis darit tikai paſchas idejas labad, — tikai deht paſprezajchanās. Bet es wehl par to ſanehmu naudu! . . . Bet tatſchu buhtu gluĳt un ſentimentali, poſtit tikai deht poſtiſchanas, — tikai papreezatees un par to neta nedabut, ka es iſpreezajos tahdā tik warenā weidā, kahds naw eepſehjams pat waldbneekem.

Es nihdeju juhſu dſihwes wirſeenu, juhſu ſabeedriſko kahrtibu, kura uſtureja tahdu neleeti, kà es, un apbehra to ar ſeltu. Un nihdeju es juhs, rewoluzionaros mulkus, kuri atli gaiſja nahwē — „teoriſeja“ beſ gala — atſahja uſ katra ſoka tuhſtoſcheem „konſpirazĳas“ pehdu — domaja, ka kura katra poliĳiſta nahwe — jau ir poliĳiſka wirſeena nahwe, — ſolĳja ſelta kalnus . . . nahkotnē un zaur pſahpu mutem terorĳeja mulkigo puhli.

Man naw neta ſchehl: ne ſatrapu, kuri kaſ roku un kahju dſelſchus, manim peepalhdſot, ne ari nemeerneeku, kuri ſaploſa ſchis kehdes ſem manas eedweſmes! Kahrtiba, kurai wajadſĳa promokazĳa, lai uſturetu ſawu waras eepaidu, un rewoluzĳa, kurai wajadſĳa promokazĳa, lai pazeltu ſawu galwu, — bija weenlihdſ ſmeekligs manās azis.

Es waldbiju par jums! — Manu azu tehrauda ſpoſchums bija preekſch jums pawehle.

Es zeenĳu tikai weenu zilwetu — Lopuchinu, kurſch mani nodewa!

Ja, wiſch ar weenu reiſi taiſĳa diwu weenadi reebigu augonu uſgreesumu: promokatorĳſt — poliĳeĳiſkā augona un promokatorĳſt — rewoluzionarā augona.

Tikai weenreiſ gadĳās, kad kahds eekſtatĳās manā dwehfele lihdſ paſcham tās dibĳnam. Tas bija Ēapons . . . Idiots, kurſch weenā azumirkli pazehlās lihdſ wiltigai iſmanĳbai . . . Es redſeju, ka wiſch, ſlatwtees uſ mani, groſas, gluſchi kà Margareta apoſtot ſatanu — Meſiſtoſeli . . . Ēapons dahrgi ſamaſĳaja par ſcho azumirkli . . . weentukā waſarnĳā, neſtahu no Peterburgas.

speeda zaur kazu pat wisleelako pafaules walsti, pirkt no winas gitti. Sums tapehž wajadsetu padotees sem kahdas walstis protektorata, un ta buhtu pehž juhsu zilts un walodas Franzija, juhsu pirmatneja tehwiija. Tatschu ta jums tumakās salās ir scho protektoratu neleetigi walkajuse; winas weetneeki usmetās tur par fungeem un sem tizibas brihwibas segas eeradisees pee jums kaudis, kuri nopuhlesees isnihzinat juhsu eestahdes. Es gan netizu, ka schis jaunās mahzibas atradis pee jums dsirdigas auks, bet meers un fatiziba suhd wisur tur, kur schee kaudis parahdas; dogmatiska tiziba ir netikween leelakais kaweklis zilwezikās nosibmes un fabeedrisfo usdewumu kosmopolitiskai istulkschanai, bet wehl schodeen eemelis daschadam berseschanam, ja, pat kareem Ciropā, Asija un Afrika."

"Tā tad kahdas buhtu tawas domas, taws padoms?" patriarchs waižaja.

"Manas domas buhtu, braukt ar laiwu us Papeti, tur ar gubernatoru nosleht lhgumu un nodroschinat zaur faitstoscheem apsolijumeem juhsu eestahdes un eerihzibu; tad wisnotak buhtu janopehr juhkas kugis un tirdsneeziba janem juhsu rokās."

Pehž scheem Aleksandera wahrdeem patriarchs usajzinaja sapulzi, debatet par preekschikumu. Bija gan balās, kuras issazija daschadas schaubas, bet drihs tās tapa pahrllezinatas par pretejo, kad winam aifrahdija, ka newar tatschu nekahdejadi galwot, ka fala tomehr kaut kad newilschus netiks no eiropescheem waj ziteem useeta. Weidsot Aleksandera preekschikums tapa weenbalggi peememts, jo winsch teem peerahdija, ka meeriga juhka kahdreis waretu kahdu twaikoni pawedinat, issuhtit laiwu, un ka tad taptu useeta eeeja osta, pat wehl lagunā; bet ja tas reisi noteek, tad jo drihsti warēs atrast kahdu taisnibas eemeflu, lai salu eekarotu, tapehž esot labaki, kad warbuhtibai aistheidsas preekscha ar eepreeksch noslehtgu lhgumu.

Aleksanders isskaidroja bailigakeem, waj pareisaki par sawu meeru eebaideteem wezakeem elementeem, labumus, kahdi wineem atleks, kad Panamas semes schaurums tiks pahrlustrats zaur kanalu, jo Melonta tad buhtu wisnoderigaka widus stazija stary Australiju un Ameriku, tā tad ari preeksch Ciropas. Wimu aifrahdijumus atteeziba us krasta bihstamibu winsch atspehkoja ar to, ka eeteiza eerihkot diwas daschadu krahsu bahkas, weenu us austruma radses un otu pee eeejas osta, kuras tad norahditu kugeem zetu, ka tee waretu iswairitees no apatschuhdens radsem un eekluht osta. Peemehram, ja bahkat pee ostas eeejas buhtu fila gaisma un austruma radsei farkana, tad kates no austrumeem nahkschus kugis tik ilgi brauktu us deenwideem waj seemekeem, kamehr farkana gaisma atrodas aif silās, un tad tik ilgi stuhretu us seemekeem waj deenwideem, kamehr abas bahkas sedf weena otu, kahds stahwollis us mata fihmetu stuhzmanim pareiso eeeju, lai ta buhtu dees zil schaura.

Kad sapulzet wairs nebija sehdes rakstura, Aleksanders tuwojas patriarchu galwai, lai tam wehl aifrahditu us kahdu eemeflu, kapehž buhtu jastahjas farkara ar ahrpafauli, -- kuru eemeflu wisu klastbuhtne winsch negribeja minet, -- un schis eemeflis bija, ka schahda farkara nodibinaschana ar

laiwu, gaidamās eedstihwotaju wairoshanās deht, tomehr agraki waj wehlaki buhs wajadfiga. Patriarchs winam atbildeja, ka tas sinams gan ari kahdreis waretu buht par zehloni, tomehr dsimstibu skaits aifweenu pamafinotees; jau kopsch diwam paudsem neweena seeweete neefot wairaf par trim behrneem dsemdejuse.

"Kā tad pee jums ir ar dsimstibam?" — patriarchs waižaja.

"Ahrpus laulibas dsimstibas ari naw tik beeschas, to laikam nebuhs pat tik dauds; bet lauliba to behrnu skaits, kuru dsemde meena seeweete, ir dauds leelaks."

"Kā tas nahkas?"

"Laulatee kaudis ir ollasch kopā, wineem ir kopeja gufamistaba, un zaur to wiau dsimuma fatiksme pat stary neharmonejoscheem laulateem draugeem top par paradumu."

"Ja, ja tur tad muhsu seeweetem ir pareisais instinkts! Winas baidas no farkara ar wihreescheem, no kureem winas dsemdejuschas behrnus, kamehr jaunawas dod preekschotoku taisni tahdeem gatawakeem wihreescheem."

Aleksanders atbildeja smeedamees:

"Suhs darat ar zilwekeem tāpat, ka mehs ar waislas firgeem, kuru zena tik tad zetas, kad waisla ir laba."

"Tas man schheet gluschi prahstigi; zilweku suga ir taf dauds fwarigaka, nekā lopu. Muhsu seeweeschu leelaka patmihliba ir: dsendet wefeligu, daitu un apdahwinatu behrnu; us to winas ir lepnas; tapehž westaleenes sapno dauds beeschaki par wihreescheem, kureem ir pahri par trihsdesmit gadeem, nekā par jaunekkeem."

Gewehrojot dsihwo interesi, kuru Aleksanders sajuta preeksch fabeedrislas organizazijas Melontā, ir saprotams, ka winsch isleetoja gadijumu, lai issinatu kaut ko par eekschejo likumdewibu. Winsch tapehž waižaja tikpat laipnajakam, zil inteligentajam firmgalwim, waj schis sapulzes nolehmmumi ir faitstoschi un waj ta top eesauka katru gadu.

"Sinams, ka winas nolehmmumi ir faitstoschi" — patriarchs atbildeja — "tomehr sapulze tik tad fanahk, kad leeta grosas ap weztehwi riksojumeem, kuri waj nu naw paredseti muhsu likumos, waj ari stahw pretrunā ar teem."

"Tā tad weztehwi ir gluschi neatkarigi sawā wadiba, kamehr wini grosas likumu robeschās?"

"Sinams! Kas gan prot labaki rikfotees, ja ne wini? Jaunajeem ir par mas peedstihwojumu un spreedumu gatawibas, wezakeem ir par mas daritaja spehka. Katram wezumam ir fewischka noderiba preeksch sinamam sunkzijam."

Saruna tapa pahltraukta, jo Musariona tuwojas un patriarcha klastbuhtne greesās pee Aleksandera ar jautajumu:

"Ja tew buhtu jausnem zetojums us tablajam semem, tu tatschu nahkē atkal atpatak?"

"Marā daitā Musariona! Es esmu pahrllezinats, ka es wisu muhschu ilgoschos pehž Melontas, bet waj es schim sawam ilgām waretu ari sefot — ka lai es to tagad sinu?! Waj tad es sinu, kas mani Ciropā fagaiba?"

"Es to gan saprotu, bet ari tu nogidisi, zil koti tu mums esi tapis wajadfigs. Waj nē, tu nahkē atkal un tad paliksi?"

Schos wahrduß isdirda tuwaki stahwofchee; wisa fapulje, tura par scho warbuhtibu nemaß nebija domajufe, tagad apstahja wiaw. Wini luhda wiaw, lai winfch toß neatstahjot, un no scho labßrdigo zilweku mihlestibas un uftizibas peerahdjumeem dfti aifustinatais Aleffanders apfolijäs tiklab Musarionai, ta patriarcham, ta winfch no Papetes wifadä finä nahßfchot atpakaf un tik ilgi paliffchot, lihds wifß tapfchot nofahrtoß. Wißß patejäs winam, un fapulzes dalibneeki ifflihda pa atteezigam sahlem, lai pafinotu, kas jau notizis un kas wehl taps darits.

Musariona pawadija Aleffanderu tehwu sahle, lai Uglajai peepalhßdot wiaw pahrrunatu, lai winfch Melontu neatstahju uf ilgaku laiku.

Nekas neet pahri par wihreefchu mafifko patmihlibu fchaj punktä; pat tik eewehrojams zilweks, ta Aleffanders, likäs peerunatees, un uf reiß Musariona fchkiti winam dauds daikata, ta senati, tikai tapehz, ta wina tam peerahdjia, ta wina eefchana waj paliffchana tai tomehr naw tik wifai weenaldfiga. Wet waj fchitahdu patmihlibu war nofodit? Sinams nel Pate daba grib, lai rehßini fakkonetu un peewilziba buhtu abpufeja, jo tikai ta top mehrkis fafneegts, kuru daba fpraudußes ar mihlestibu. Dßimumu dßinai finams, ir uf dewums, ufturet zilweku dßimumu, turpretim mihlestibas uf dewums ir, to padarit zehlatu. Mihlestiba ir dßimumu iflase zehlatä noßhmë. Aleffanderam tapehz bija taifniba, kad winfch pret Musarionu ifturejäs atturigi, famehr ta bija pret wiaw wehfa, turpretim winam wajadßeja preefch fchis daikäs buhtnes toteß jo wairaf fajuhßminatees, jo fiktata ta bija tapufe pret wiaw.

Wet ari Musarionas puße trumpas tagad bija fadalijufchäs zitadi, nekä lihds fchim. Wina bija peeradufe Aleffandera pamahzofchä fabeedribä, un tikai tagad wina nojauta, ta ta aifeefchana winai buhtu fmagi fajuhßtama, ta wina ta ipaliffchana fahpigati fajufu, nekä kaut kurfch zits Melontas apdßihwotajs. Wehl wina neufdrofchinajäs few atßihtees, ta winfch tai ir mihfaks, nekä wifß ziti, tapehz ta winas firds pateßfßbä wehl nebija nekad matijufe mihlestibas fawilnojumus. Wet tifßdauds ar scho ftopgadijumu bija fafneegts, ta abju ftopä fatiffme bija tapufe fiffnigaka.

X.

Filofofija klufajä pafaulß juh r ä.

Melontas apdßihwotajeem newareja paliff apfleßpts, ta Musariona fajuta dßihwu intereff preefch fweßchineeka, lai gan neweens nebuhtu warejis apgalwot, ta buhtu nomanams jeb kahds fimpoms, kurfch norahditu uf to, ta weena waj otra puße buhtu bijufe eemihlejußes; tomehr weßß un jauns zereja, ta fchahds stahwoßkis kahdreiß nodibinafees.

Wejee domaja, ta buhtu fchehl, ja fufu Musarionas deewiffchigä fkaiftumä eegulditalß kapitals un Melontas fkaiftakä feeweete neatstahju pehznahzejus; jaunee atkal Musarionas ftingro noßleghßchanos iftulköja tahdejadi, ta wina noßoda to jautro dßihwi un apfmej to wafßrdigos mihlestibas peedahwajumus. Wet kahds zits eemeßß faweenoja wifus Melontas apdßihwotajus tajä wehlefchanä, lai Aleffanders no Musarionas taptu walßfinats.

Nebija, proti, noleebfams, ta Aleffanders, ta weenigais fimpgradu progrefa neßeßß, bija tihrais labdaris preefch scho falineeku materialäs un garigäs attihßtibas. Mahjeeni, kurus winfch wareja dot atteeßibä uf flimibu diagnoßi un ahrßtefchanu ar aukßtu ußdenti, bija ne mafaf fwarigi, nekä wina pamahzibas par ruhßneezibas, technikas un fimijas panahßumeem; pat ifmehßinajumi ar mafu, kaut gan nepilnigu twaika mafchinu, bija ifdewufchees. Wet wehl wairaf bija no fwara Aleffandera klahßbuhtne tai gadijumä, ja wajadßetu stahtees fatiffmë ar fweßchineekeem, kureem faptomä kahriä pehz Aleffandera stahßijuma newareja uf tizeetes. Ir finams, ta ifbehßgufchi, weentahßfchi matroßfchi zaur fawu intellektualo pahßfwaru pee Polineßßijas wirfaißeem eegufß wifaugßtako zeenibu un uftizibu, kapehz gan lai Aleffanders netaptu zeenits no fchahdas dauds augßtati stahwofchäs kulturtautas! Wet kas lai wiaw faifßitu pee Melontas, ja to Musariona neeßpehtu? Labee patriarchi gandrißß bija gatawi kertees pee teem lihßßeekem, kurus ifleeto eiropeißkas gimenes, fweßjodamas bagatus fnotus. Aleffanders un Musariona tapa zif ween eefpeßjams atßahiti weenatä; ta tika wina preefchä flaweta, famehr par wiaw täs klahßbuhtne runaja tikai ar entuffafmu.

Pa tam jau Uglaja bija apmeerinajufe Melontas wezatos apdßihwotajus, jo wina bija fipri pahrlëezinata, ta abi nebija weens pret otu weenaldfigi, un ta truhßßi tikai ifdewibas, lai kwehles uffwihßtotu redßamäs leefmäs. Tapehz winä gribaja ari atturetees no ifpreeßas gahjeeneem, wet Musariona un Aleffanders pafchi wiaw no tam neatlaida; wina bija ta, kas eedwefa dßihwibu, abi pahrejee weens otu tikai nowehroja. Warbuht, ta azis krißtofchä preefchroka, kuru Aleffanders niprajai Uglajai bija dewis tuhlin pirmajäs deenäs, bija Musarionu peefpeedufe, ifturetees wehßß un atturigi, no kam atkal fawufahrt Aleffanders newareja eeffit.

Tahdä kahrtä tas bija tapis par paradumu, ta abas jaunawas ar Aleffanderu katru pehzpusdeenu gahja pafßaigatees, kur tad wini abpufeji wareja mahßitees; jaunawas eepafinäs ar finatiffkä darba panahßumeem, Aleffanders turpretim ftudeja fcho peemihligo dabas behrnu intellektualo un pßichologiffko attihßtibu. Par weenu leetu winfch jau fen gribaja tiffßkaidribä; winfch, proti, bija finahrigs ifßinat, ta stahw ar Melontas eefßihwotaju religioßam juhtam un tizibu. tafchu winfch neufdrofchinajäs par scho preefchmetu eeminetees. Mahßibas grahmatas zauruhßkodams, winfch gan bija pahrlëezinajees, ta kolonija top ußaudßinata Sokrata=Platona pafaulß ußßtatos, ta tas Jedonä laßams. Tapa mahßits deewiffchßß lehnums atteeßibä uf pafaulß faprahtigu gala mehrki un dwehßeles nemirßtibu, un ta motiws preefch moraliffkas dßihwes tapa eepotets ußßtats, ta dwehßeles un prahta attihßtibas mehrß noteiz mußßchigo dßihwibu. Jo pilnigats zilweks fchßiras no fchis dßihwes, jo pilnigats tas tad eefßahßees kahdä jaunä dßihwë, jo wairaf parahdas zilwekä kufßtonis, jo ilgati indiwids top faifßits pee kufßtona waj zilweka weidigäs dßihwes. Schis mahßibas tapa behrneem dogmatiffki eepotetas, un kolonijas apßahßti peerahdjia, ta täs katrä finä nefufchäs

labus augtus; bet kahdus weidus fchee eestati peenehmufchi peeaugufcho galwās un dwehfelēs, par to Alekanders nefinaja neka. Tapehz winam tas bija kà gaidits, kad Musariona winam kahdu deenu praffja: waj ari zitas tautas tiz Deewam un dwehfeles nemirftibai? Lai ari fchis jautajums Alekanderam bija dees' zif pa prahtam, tomehr tas winu padarija kautru, jo winam famā finā testamentarifki bija noteikts, nemehginat fatrizinat falas pamata likumus. Winsch bija filosofs deefgan, lai atfihitu difluffju par deewibas warenibu par leeku un newajadffigu, un otrfahrt, winsch nekahdā finā negribēja fcho laimigo kauschu religiofās fajuhčas fadulfkot. Weeglafi winam gabja ar jautajuma otro datu; winsch tapehz aprobeschojās ar atbildi:

„Kahdam warenam deewam tiz gan kauschu leelafais wairums, tomehr domas par fchis deewibas atteeffmi uf zilweku — fchētras.“

„Un no kam tas nahfas?“ Musariona wajaja.

„Tapehz, ka leelee kauschu puhki dibina famus ufftatus par deewibu un tã pusliths par wifu uf zilweku autoritati, kuri fatas teefchi no deewibas efam apgaroti. Bet tã ka fchee praweefchi fludina daschadas, beefchi pretejas mahzibas, tad gadas, ka domas par dffihwi pehz nahwes fchētras un rodas fchēfchjanās, kuras bijufchas par eemeffleem affnaineem fareem.“

„Ta es neifprotu! — teiza ar gaischu prahtu apdahwinatā Uglaja. — No fcheem praweefcheem waretu tifik weens weenigs fludinat pateeffbu, ziti buhtu krahpneeki, jo newar buht tatschu diwejadu preteju mahzibu par deewibu.“

„Tew finamā mehrā taifniba; bet krahpneeki tomehr wini ir tikpat mas, zif tas zilweks, kas mums stahsta fapni, kuru winsch pats tura ihftenibā nottufchu. Praweefcheem usnahf daschadas domas un ainas, wini newar few ifffaidrot, no kureenes tās zehlfuchās, un leef tad tās uf kahdas deewibas rehkina.“

„Un kad ari buhtu bijis tifik weens weenigs praweetis, waj ari tee wiff iffazitu weenu un to paschu, es tomehr netizetu, ka deewibai wajaga fapnotaja zilweka, lai pafneegtu pamahzibas waj likumus un tos eewestu dffihwē,“ — Musariona dedffigt atteiza.

„Es pilnigi peekrihtu tawam domam un peerahdifchu tew, zif tās ir dibinatas. Drihs swaigfchaju mirdfums atffneegs muhfu redfi, un tu jau buhft, finams, agrafi pamanijufe winu leelo fpihdofcho lentu, kura zeeschi eet garam gar krusa swaigfchaju un top dehmeta par peena zetu. Muhfu faules ffstema istaifa topā ar fcho nefkaitamo faufu puhli, tã dehmeta peena zeta ffstemu. Bet muhfu ffstemas faufu ffkattu aprehkina uf diwdesmit tuhfftofch miljoneem, un tatschu ir peenemams, ka daschi labi miglas blahki ari naw nefas zits, kà tahdi peena zeti. Tapehz faufu ffkaitam wajaga buht milsum leelam, bef tam wehl mums wifas swaigfnes nemas naw faredfamas; jo tikliths muhfu tahffkati kaut kã top pahrlaboti, mehš allasch atfal useimam leelatus swaigfchaju puhfus, swaigfchaju pulzinas un swaigfchaju miglas. Kã lai tur nu tiz, ka, ja fchis nefkaitamās pafaules ir weena rabitaja darbs, waj ari ufizetas weenas deewibas pahrwaldifchjanai, fchis deews buhs ifwehlejees waj ari ifwehlefees kahdu zilweku, lai dotu pafkaitdrojumus par famu buhtibu, rihzibu un famu gribu?!“

„Ja gan —“ Uglaja peebilda — „pafaule ir par leelu, zilweks par neeewehrojamu, lai waretu tizet deewa teefchai waj pat perfoniffkai interwenzijai (widuttibai).“

„Tahda ari nemas naw wajadffiga, jo kã harmoniffka likumiba walda wifu fcho debefs fpihdoffku attihfftibā un gaitā, tapat tas buhs, finams, ari ar moralfko un garigo attihfftibu.“

„Kahds noluhfs lai ari buhtu deewiffkai interwenzijai, jo tik un tã wifš zaur fewi paschu top atalgots un fobits! Seb juhs netizat, ka attihfftiba waretu muhffcham turpinatees?“

(Turpmat wehl.)

Tas laizinsch.

Uspafijas.

Kur winsch gan palizis,
Tas mihtais laizinsch?
Kã baltu swaigfni eewehrpis
To filgans twaizinsch!

Kã dseefftofs fposchuminsch
Mirdf katris brihtinsch,
Gan maigi miglots wafarinnsch,
Gan rafots rihhtinsch.

Tad laimes dahwana
Bij katris neezinsch,
Un fdrabffmeeklos ffaneja
Wehl felta preezinsch.

Bij meerā dwehfele,
Kaut negaifš breeda,
Kã eefnaudufes bitite
Uf zerinfseeda.

Ne winsch ir aifgabjis, ne winsch,
Es pati aifgabjuft,
Kopfch pagreefees mans mehneffinsch
Uf tumfcho puff —

Schis laifs, zif fmags man winsch,
Schi dffihwe — nastā!
Es efmu ismests dffintarinnsch
Uf dffihwes kraffa.

Ne tas wais juhru fin,
Ne dffelmes zilti,
Tif fahpēs tffhinkfi, kad winu min
Pa faufo fmitli.

Birmas meitene.

No Redjarda Kiplinga.

PARIZES LATV.
MAKSL. II. RAKSTN.
VEIC. PULCINŠ

Kas peekriht tam, ka agri rihtos, kad istabas meita us-
kopi un noslauka puteklus, nav teešbas, eeet fawā weefu
istabā, tas peekritis ari tam, ka ziwilisetem zilwekeem, kuzi
ehd no porzelana un fureem wišišču karschu mazini, nav
teešbas peekrit fawu teešbas un neteešbas mehraulku ne-
gatawai semet. Tikai ja ta jau tiktahl sagatawota, ka war
winus fanemt, tad lai sčee kaudis nahf ar faweem tšče-
modaneem, ar fawu fabeedrisfo atmosferu, ar faweem desmit
baufščeem un ziteem peederumeem. Bet fur wehl newalda
karalis Likums, tur aplami sagaidit zitu wehl daudf masafu
preekškrasfu ispidiščanu Tee wihri, kuzi eet tikumibas
un peeklahjibas pajuhgam papreekšču un pataisa mešča
teku leelu un lihdsenu, naw apspreesčami ar to pašču
mehraulku, kā jau eedšimufšči tščinowneeki, kuzi pa kahr-
tigam fabeedribas trepem kahrpušči us augšču.

Preekšč neilgeem gadeem karalis Likums mitejās dasčas
juhdses us seemekeem no Thayetmyo Grawadijā. Nebija
wehl schini robešču apgabala stipru noteizeju atklastibas
balsu, tomehr pastahwet tahdi pastahweja un fatureja kaudis
kahrtibā. Kad nu waldbiba atrada, ka likumam wajadsetu
fneegtees lihds Bhamo, pee Kinas robeščam, tad tika is-
dotas atteezigas pawehles un dasči kaudis, kuzi wehlejās
buht peeklahjibas zenšbai arween drufzi preekščā, tee pee-
beedrojās ekspedizijai. Tee bija kaudis, kuzi nekad nebuhtu
warejufšči isturet fawus eksamenus un kuru usfkati bija
par nedibinateem, lai tee waretu darbotees birokratisfti pahr-
waldbitā prowinzē. Zentrālā waldbiba drihfti ween nahza ar
preekškrassteem un nosazijumeem un noweda Jaun-Birmu
gandrihš us Indijas nulles punkta; bet preekšč tam bija
ihšs laika sprihdis, kad wajadseja stipru wihru, un tee fawā
dšihwē eerihkojās fawejā wihšē.

Starp sčeeem ziwilifazijas preekštetščeem atradās ari
Dschordsch-Bordschs, kuru wišf, kas ween wimu pašna,
fkaitija par stipru wihru. Winam bija posts Lejas-Birmā,
kad peenahza pawehle, robešču isplattit tahkat, un wina
draugi to dehweja par Dschordschu-Bordschu, tadeht ka tas
dihwainā birmaniskā kahrta dšeedaja kahdu dšeesmu, kuras
pimā rinda isklaušas it kā „Dschordsch-Bordschs“. Tee,
kas buhs bijufšči Birmā, pa leelakai dakai pašihš sčho dšeesmu.
La nosihmē: „Pašf, pašf, pašf, pašf, leelais twaifon!“
Dschordschs to dšeedaja, pawadidams us bandscho*) un
wina draugi aij preekeem gawileja, tā ka tahlu wareja
dširdet Lihf (Teak) meščā.

Kad tas aigahja us Augšč-Birmu, tam nebija fewišča
respekta pret Deewu un zilwekeem, bet gan wihšč faprata
usturet respektu pret fewi un ispidit pa pusei ziwilos, pa
pusei militaros usdewumus, kahdi tajos mehneschos peekrita
leelakai dakai. Wihšč darija, kas bija wina peenahšums
un aplopa laiku pa laikam ar drudsi fasklimufšchās saldatu
nodakas, kuras, dšenotees pašaf „dakoteem“, indeešču lau-
pitaju bandam, usklichda schini semes stuhriti. Daschreif

*) Raišii: Banjo, fawada weida gitare, kuras rezonanzes dibens
ir kungu ahda.

ari wihšč paš dewās zefa, lai sčeeem laupitajeem fadotu
pa pirsteem; jo semē tā fafot wehl it wifur dširfsteles sem
pelneem kwehloja un parahbijās gaisčas leesmas, kad tās
wismasaf sagaidija. Wihšč pakaweja teem laiku ar sčho
kaka musiku, bet laupitaji masaf wehlejās wina laiku pa-
wadiščanu. Wišf eerehdni, kuzi nahza ar wimu kahdās
darifčanās, pahreelinajās, ka Dschordschs-Bordschs ir
eewehrojams spehks un wihrs, kuresch loti labi prata preekšč
fewis gahdat un us sčho pahreelzibas pamatu tee winam
atšhwa par fewi gahdat weenigi paščam.

Pehz kahdeem mehnescheem weentuliba winam fahka
apnikft un tas fahka apstatitees pehz fabeedribas un smal-
kakeem kaudijumeem. Karalis Likums semē wehl bija tikto
juhšams un atklastibas balsf, kura stipraka par karali
Likumu, wehl nemas nebija. Wes tam wehl semē bija pa-
radums, kas atkahwa baltam wihram nemt par fewu kahdu
heitteefšču meitu, ja wihšč par to peenahzigi famakšaja.
Prezibas gan nebija tik faistofčas kā „Nikkah“ zeremonija
pee mohamedaneem, bet seeweete bija loti patihkama.

Kad wišf mušfu kaza wihri buhs atgreesufščeem atpakaf
no Birmas, tee nodibinās paruu: „Saimneeziska kā
birmeefšču seeweete,“ un fkaisstās angfu damas brihnefes,
kō tas gan nosihmē.

Sahdschas wirfaitim, kuresch Dschordsch-Bordscha stazijai
bija tuwakais kaimiufš, bija smuka meita, kura Dschordsch-
Bordschu bija redsejufe un wimu jau no tahleenes mibleja.
Kad ispaudas šina, ka anglis, kas ar stipru roku dšihwoja
aif palifadem, mellejot faimneezi, wirfaitis nogahja pee
wina un tam pašnoja, ka pret peežamīs rupijam fkaidrā
naudā, wihšč tam gribot ustizet fawu meitu, ja tas pehz
semes paščam gribetu parahdit zeenibu un godbijibu, kā
ari gahdat winai par ehrtibu un fkaisstām drehbem. Lih-
gums tika noslehgts un Dschordsch-Bordschs to nekad ne-
noscheloja.

Wina lihds tam kailais nekahrtingais dšihwofkis pahr-
wehrtās glihts un omuligs, wina lihdsšchinejee neaprobe-
schotee isdewumi pamasinajās us puft un paš wihšč no
fawas jaunās mahju beedrenes tika godats un lutinats.
Wina presideja pee wina maltitem, dšeedaja winam preekščā
dšeesmas, peetureja wina madrajesčhu fulainus pee darba
un bija katrā šinā tik mihta, jautra, kreetna un peemihliga
masa fewwina, kahdu pat buhtu wehlejees wezpuišs ar tam
wisleelakām praškam. Neweena zita rahsa, tā kaka kaudis,
kas winas pašihst, neustrahda tik labas fewwas un faim-
neezes, kā birmeefšču. Kad nahkofčā nodata us fawas
kaza tekas eegreesjās pee wina, komandefošchais leitnants
pee Dschordsch-Bordscha galda fastapa faimneezi, pret kuru
wajadseja apeetees ar godbijibu, fewu, kura katrā weetā
eenehma noteiktu, likumisku weetu un pret kuru kā pret
tahdu wajadseja isturetees. Kad nahkofčā deenā gaisminai
austot, tas fawus kaudis atkal fapulzinaja un dewās tahlaf
pa meščā teku, wihšč ilgodamees eegahdajās maso kreetno
dineju un fkaisfo waidšinu un no faweem firds dibeneem

apflauda Dschordsch-Bordschu. Un tomehr mahjās tas bija jau faderinajees ar kahdu meitschu. Tahdi ir tee wihreefchi.

Birmeetes wahrds gan nebija fkaists. Bet tā ka wina no Dschordsch-Bordscha tuhlt tika nokrustita par Dschordschinu, tad ari schim traipam nebija wairs nekahdas nosfhmes. Dschordschs-Bordschs ehrtibu un lutinaschanu atrada koti pehz sawas garfchas un swehreja, ka tas peež fints rupijas nekad labati naw isleetojis.

Pehz trim mehnescheem schahdas mahju dsfhwes winam usdihga fposcha eedoma. Lauliba — angfu lauliba — galu galā nebuhtu nemas tik nepatihkama leeta. Ja jau winsch fche, paschā pasaulēs galā jutās tik omuligs ar scho birmeeti, kura pihpoja zigarus, zif dauds omuligaks tas wehl nejustos ar kahdu angfu meitschu, kura neshmeheja zigarus un bandscho weetā spehleja pianino? Winam usmahjās ari ilgas atgreestees atpakat pee fewis lihdsigeem, dsirdet atkal spehlejam kahdu musklas kori un fajust kā ir ap duhschu, kad weefšbas swahrki mugurā. Droschi ween, laulibai wajadsjeja buht it patihkamai leetai. Wakaros winsch pamatigi par to pahrdomaja, kamehr Dschordschina winam dseedaja preefchā un jautaja, kadeht winsch tik klufs un waj wina tam ko darijuse? Tā domajot winsch pihpoja, un pihpojot usluhkoja Dschordschinu un wina eedomas pahrwehrta par daitu, jautru, tehrsetaju masu angleeti, ar semu us peeres fofukateem mateem un warbuht ari zigareti sobos. Droschi ween ne ar leelu, refnu Birmas zigaru no tās sortes, kahdu pihpoja Dschordschina. Winsch gribeja prezet meitschu ar Dschordschinas azim un pa leelakai datai ar winas ihpaschibam. Bet ne ar wifam. To wareja pahrlabot. Tad winsch ispuhta zaur degunu beesus duhmu mahkonus un issteepās. Ja, winsch gribeja pamehginat ar laulibas dsfhwi. Dschordschina winam bija darijuse par eefpehjamu naudu kraht un tāpat winam bija teefiba us feschus mehneschus ilga atwakinajuma.

„Waj dsirdi, masa,“ winsch fazija, „nahfoschos trijos mehneschos mums druszin wairaf wajag eekraht naudas. Man ta wajadsjga.“

Tas bija teefchs pahrmētums Dschordschinas faimnezibai, jo wina bija lepna us sawu taupibas mahfflu. Bet tā ka winas deewam wajadsjeja naudas, tad wina gribeja darit, kas winas spehkos.

„Tew wajag naudas?“ wina weegli eefmehjās. „Man ir nauda. Nau, fche!“ Wina eefrehja sawā istabā un isnesa no tureenēs maifmu ar rupijam. „No wifa, ko tu man dod, es noleeku druszin pee malas. Nau, fche! Simts un septinas rupijas. Waj wari gribet wehl wairaf naudas? Nem to. Man ir preeks, ja tu to isdod.“ Wina isbehra us galda naudu un to ar saweem weikleem, maseem bahli dselteneem pirtsteem isklichdinaja.

Dschordsch-Bordschs wairs nekad nerunaja par eetaupijumeem mahjturibā.

Trihs mehneschus, kad bija isfuhhtitas un ari peenahkufchas daschas nosflehpumainas wehtules, kuras Dschordschina newareja islasit un tadeht tās eenihda, Dschordsch-Bordschs fazija, ka eefshot projam un tai nu wajagot eet atpakat us sawu tehwa mahju un palikt tur.

Dschordschina raudaja. Sawam deewam wina gribeja eet lihdsi no weena pasaulēs gala lihdsi otram. Kadeht tad lai wina to atstahj? Wina to mihleja.

„Es eefchu nu us Rangunū,“ Dschordsch-Bordschs fazija. „Pehz mehnescha buhschu atkal atpakat, bet preefch tewis ir labati, ja paleez pee sawa tehwa. Atstahschu tew diwi finti rupijas.“

„Ja tu aisej titai us weenu mehnesi, kadeht man wajag diwi finti. Peezdesmit ir wairaf nekā wajadsjgs. Ais ta flehpjas kas flifts. Neej projam, waj wismas atkaut man eet tew lihdsi!“

Wehl schodeen Dschordsch-Bordscham nepatihkami eegahdatees scho fkatu. Pehdigi winsch tika no Dschordschinas wakā, weenodamees ar winas us septindesmitpeezam rupijam. Wairaf wina nepeenehma. Tad winsch ar fugi un pa dselszjeku nobrauzā us Rangunū.

(Turpmak beigās.)

Parahdiba.

Tu — weidu weidos pahrwehrufes;
Tu — fmaids, tu — naidis un pahrmētums;
Un tapehz mana kofle klufes
Par tewi, — mana dwehfle fsums.

Tu — meera stunda, krehflas briedis;
Tu — fmeeklos ffanofchs preeka swans...
Par wifu wairaf esmu nihdis
Es tewi, — gaischais fapnis mans! —

Tu manu firdi fehrās faiiti,
Tu — dahrsā seedofchs ahbeksars; —
Kā kautra karafmeita faiiti,
Kad tewi fkuhpsita faules stars.

Tu — manas mehmas maldu mokas;
Tu mani lihgfmi laimē fweiz! —
Skauj mani zeefchaf tawas rokas,
Man tawas azis teikas teiz...

Tu — filās debefš swaigschu saigums,
Tu — baltais atwars, melnais wilns; —
Taws nosflehpums kā pekles baigums
Kauj mani nahwē — schaufmu pilns...

Tu — sobens, greefšs abās pufēs; —
Kā brijnumsemes ilgu seeds
Tu, weidu weidos pahrwehrufes,
Par fewi muhscham fapnot leez...

Karlis Druhja.

Apfkats.

Ašewa leeta walšis dome*). Tas, mani fungi, tā P. A. Stolipins turpināja, ir wišs, ko eefšleetu ministrija šina par Ašewu. Es pee šchis leetas ušlawejos šhakti, tapehž, ka interesejos, waj pateššam naw peerahdijumu, ka waldbibas organi naw bijušči nolaidigi. Neesmu neka tahda atradis. Kas atteežas uš Ašewu, tad atkahrtoju: negribu buht wina aistahwis, bet es esmu wifu par wina teizis, ko es šinu un newaru nekahdus apstahktus atrašt, kuzi waretu peerahdit wina lihdsdalibu pee kahda nošeguma. Šchā leetā waldbibai wajaga tikaš pateššbas. Mani fungi, peenemeet, ka Ašews departamentam pašneedšis tikaš kahdu datu šinu, bet pats peedaliješs pee teroristisfeem darbeem: tas tikaš peerahditu, ka apšardšibas šistema walšti pagalam nederiga un to wajaga pašrlabot. Warbuht, ka uš waldbibas peršonu pamudinajumu Ašews revoluzionaru šiteenus wiršijis uš administracijai nepatihšlamām peršonom, — un mani fungi, waj nu waldbiba no augščas lihds apatšchāi šaštahw no šlepšawu bandas, jeb waj ari tikaš tā eepšchajams nošegumu atklat. Apgalwoju Šums, ja man buhtu šahdi dati, tad wainigais tiku apzeetinats, lai tas buhtu kas buhdams. Weidšot peenemot, ka Ašews departamentam teizis wifu, ko wišč šinaja, tad šaprotams, ka weens revoluzionas wadonis, wiršattis ihšteni nemas naw bijis revoluzionars waj promokators, bet tikaš polizijas departamenta lihdsštrahdneeks. Tas nu gan buhtu šoti behdigi preeščch revoluzionareem, bet ne preeščch waldbibas. Tapehž man šchheet, ka zil šchā leetā waldbibai wajaga gaismas, tih revoluzionareem tumšbas. Mani fungi, eedomajatees, to breešmigo šahwoški, kahdā atrodas šehns waj škukis, kuzi gan uš nošegumu nežekeem pawedinati, tomehr gatawi ušupuretees idejas labā, ja wina preeščchā atweras wiša revoluzionas wadibas netihriba. Waj tad nu revoluzionai nebija isdewigati isplatit teikšmainas baumas par waldbibas nošedšibam, kuras demoralisē pašču revoluzionu? Lehttižigi kaudis ir wišur. Kā peemehram peewedišču tagadejā revoluzionara un agratā polizijas departamenta lihdsštrahdneeka Wakaja atklahjumus frantšču awiše „Matin“. Šchis pats Wakajs man nesen atrakšija wehštuli ar luhgumu, eewehrot 1907. gadā pee wina kratiššanas atrastos dokumentus. Wišč gribeja nahkt atpakaš uš Peterburgu un palihdsset pee atklahjumeem. Dokumenti azim redšot bija nošlemi prešei un šihmejās uš šlepenpoliziju pa revoluzionas laiku Warschawā 1905. gadā. Es šiku to leetu šhkti ismeklet, pee kam israhdijās, ka Wakaja materiali pa leelataš datai ir tihri isdomajumi, peem. par Šchigelški un ka profurors to gribejis šaukt pee atbildibas. Še ari peeminets, ka Radomas droščibas polizijas preeščchneeks ešot kahda uš nahwi notešfata peršona; bet nu Radomā tahdas polizijas naw. (Šautriba). Šr šaws labums, isplatit wiltigas šinas par waldbibu, peem. nekahrribas pa revoluzionas laiku war uštraut waldbibai. (Šentrs peekriht). Šepšchjams pat warbuht, mani fungi, panahkt, ka šlepenās

agenturas un pat polizijas departamentu pawišam atžek. Šš preeščchrunataju wahredeem esmu isjutis žeribu, ka nainwā waldbiba pate waretu nowehršt kawekšus revoluzionas ušwaras gahjeenam. Ašewa škandals tā tad waretu noderet rewoluzionai ad majorem gloriam. — Stolipins tahkt atklatšta dāščus Wakaja prahtojumus, peewed škaitkus, kuzi aprahda terora apmehrus pehdejos gados un nahkt pee šlehdšena, ka tā šautrā waldbibas promokacija t. i. kahrtiga agentura drihšat pamašina, nešā paleelina nošegumus. — Tad Stolipins greeščas pee apšuhdscheteem. Birmais ir Wakajs, kuzšch pats ar rakštu eeluhdsšās Šekaterinoslawas apšardšibas nodatā, kur wišč atklahja wešelu grupu revoluzionaru, pehž kam nahžās wina pahžzelt uš Warschawu, kur wiščch ari isžauza ušbrukumu Škalonam. Bet lihds ar to wišam bija kahda tumšchā šatilšme ar diwi šchāubigeem šchihdeem, tā ka wina ušaižinaja isšahtees no deenesta, ko wiščch ari darija. Wakajs pehž tam pahreet šozialrewoluzionaros, dod teem šlepenus dokumentus, aišbrauz uš Pariši, kur tagad atklahj šawus agratos lihdsštrahdneekus un aišleegtai prešei pašneedšis šlepenus dokumentus un šawus isdomajumus. — Dšrs apšuhdschets ir Buržews, kuru par peederibu pee „tautas watas“ nošuhā uš Šibiriju, no kureenes wiščch isbehg. Wina revoluzionarā tihža ir tikaš terors. Trefchāis apšuhdschets Lopuchins, bijušchāis polizijas departamenta direktors, tagad nemts ismeklešchānā par to, ka tas pabalštijis šozialrewoluzionarus, teem atklahdams Ašewa lomu. Šepreeščchējas ismeklešchānas panahkumus pats Lopuchins naw atšpehčojis. (Walšs: „Naw ispauschams“.) Stolipins atgahdina, ka wišam, kā waldbibas preeščchgalā šahwoščchāi peršonai ir teekšba, tos apluhkot un ari pawehšit tautas weetneekem. Šmeklešchānā isšinats, ka Lopuchins pehrn ruden Wahžijā tizees ar Buržewu un wehlat Londonā pateizis trim teroristēm, Šawintowam, Argunowam un Šcheronowam, kuzi wina apmeklejušči, ka Ašews štrahdajot polizijas departamentā. Lopuchina rihčošanos wehrtēs tairniga teefa. (Walšs kreišajos. Naw tahdas Kreewijā.) Šmeklešchānas materialos naw nekas atrodams, ka Lopuchins buhtu ko šinajis par Ašewa nošedšibu, ka par to wišam šinojušči revoluzionari, ka tas peedaliješs pee Šelknaša un Šlešmes šlepšawibam un šagatawojis ušbrukumu Wina Majestatei Šeisaram. Un polizijas departamenta direktors uš šcheem dateem pamatodamees, nodod departamenta bijuščo lihdsštrahdneeku. Wareja žeret, ka Lopuchina prašwa šcho leetu apgaismos, bet leekas, ka ta dos tikaš tos datus, kuzi tagad jau ispausti. Ko no tam war šehgt? „Šr tikaš weens šlehdšeens, ka man šchim brihšcham naw nekahdu datu, kas dotu eemeflu amata peršonu apwainošchānai par kahdeem nošegumeem waj nelikumibam. Šchim brihšcham man ari naw nekahdu datu preeščch Ašewa apwainošchānas par tā šauktu promokaciju. — Dšrs šlehdšeens behdigs, bet ne isbehgams, — kamehr pašahw revoluzionas terors, kamehr wajaga ari pašahwet polizijas šekošchānai.“ Tahkt Stolipins norahda uš revoluzionaro literaturu, kura špređiko teroru un uš partiju lehmumeem, teroru turpinat, un tad

*) Štat. walšis dome „M. W.“ 7. num.

jautā: „Waj waldbiba pehz apstinas war aprobeschotees weenigi ar ahreju apfardisibu, jeb waj uf winas atbildibu, apstina neguf peenahums Kungu un Keisaru un walsti fargat ari wehl ziteem lihdsjekteem, eefchejas apgaismofchanas lihdsjekteem. Man teiks, schis zeffsch ir bihstams, kuras feto waras robeſchu pahrkahpfchana un prowokazija. Kur peerahdijums ir humba, tur weenigi eefpehjamā atbilde ir nefaudsiġs fods, un muhsu dſihwi labot, weeglinat eefpehjamā ne ar foda isnihzinafchanu, ne ar atweeglinafchanu padarit kaunumu, bet ar milſtigu eefſcheju darbu. . . . Wajaga pahrtaiſt dſihwi un eefahkt to no apafſchas, un tad paſchi no femis atkritis iſnehmuma ſtahwolki un iſnehmuma fodi. Nedomajeet, kungi, ka atſpirgſtoſchā Kreewija ſpehji pilnigi iſweſetotees titai ar to, ka to noſminkeſ ar wiſadām brihwibam. Zeffsch, pa kuru Kreewiju iſahretet, norahdits no trona augſcheenes; jums, kungi, leelais uſdemums to iſdarit. Mehs, waldbiba, zetam titai ſtalafſchas, kuras jums atweeglina buhwefchanu, bet muhsu pretineekt rahda uſ ſchām ſtalafſcham, ka uſ kahdu kehmu ehku, un niſni nemas tās nozirſt paſchos pamatos. Kungi! Schis ſtalafſchas nenomehrſchami ſagruhs. Warbuht noſpedis ari muhs ſem ſawām drupam, bet lai tas buhtu titai tad, kad no winu luhſcham wiſmas galwenos wiſzeenos war redſet atjaunotās, brihwās, bet wahrda labakā noſhmē brihwrās, no nabadſibas un gara tumſbas, no beſlitumibas ſwabadās un ka weens zilweks ſawam Keiſaram padewigās Kreewijas ehku. (Troſſchmaini plauſſchfina). Un ſchis laiks, kungi, nahkt un nahkt, neraugotees ne uſ kahdeem atklahjumeem, tapehz ka muhsu puſē ir neween ſpehks, bet ari teeſba. — Tahkt Stolipins peewed peemehrus, kur prowokazija fodita, peerahda ar fakteem apfardſibas nodatas wihrēstibu, nahwes nizinafchanu. „Tagad tik lehti iſkehmo muhsu eefſchejās politikas mehrkus un uſdemumus, ka war pat flehgt, ka kreewu pilſonis wiſlaimigatais radijums, bet man ſcheet, ka preekſch ſapratigā wairatuma muhsu eefſchejeem uſdemumeem wajaga buht ſkaidreem un gairſcheem; deemſchehl ſafneegt toſ, eet uſ ſcheem uſdemumeem wajaga eet ſtarp humbam un braunineem. Wiſa polizijas ſiſtema, iſtehetās publes un darbs zihnā ar ſcho trumu, ar kodigo trumu, ar rewoluziju, — ſinams naw mehrkis, bet lihdsjeklis, lihdsjeklis dot eefpehju dſihwot, ſrahdat, dot eefpehju likumu doſchanā, ja kungi, likumu boſchanā.“

Sehdi ſtehdj. Mahkamā ſehde 13. februari.

(II. ſeffi) aſ 51. ſehde 13. februari.)

Sehdi atklahj Wolkonſkis plſſt. 11 un 7 min.

Pehz daſcheem ſchlumeem turpina debates par Aſewu.

Sokolows I. iſſkaidro, ka meerigee atjaunotaji ar waldbibas iſſkaidrojumu newarot buht meerā. Kas buhwefſhot brihwibas apſolito ſwehtnizu? Miniſtru preekſchneeks peeminejis Aſewus, Baſajus un Lopuchinus, bet tahdi agitatori protot titai waſchas kalt un zeetumus un karatawas zelt, uſ kuras tagad pee mums wiſs dibinotees. (Kreifee plauſſchfina.)

Dſjubinkis praſa, lai Aſewa leetā eezet parlamentarisku iſmekleſchanas komiſſiju; aiſrahda ari, ka Aſewus ſagatawojis uſbrutumumu Wina Majestatei Keiſaram.

Schukowſkis (nazionaldemokrats) Stolipina iſſkaidrojums atrod par ſorektem, bet Aſewa leetu tomehr uſſkata ka wiſpahrejas parahdibas ſeiſſchu gadijumu. Deenas kahrtibas pahrejas formulā uſnemama praſiba pehz polizijas reformam un jaatſiſtot, ka tagadejee apſtahkti naw apmeerinoſchi.

Gegetſchfori atſhmē, ka miniſtru presidentis peewefſtās Aſewa wehſtules nemas naw peeminejis, lai gan taffchu Aſewus bija rewoluzionaru zentralkomitejas lojeklis. Uſ prowokazijas ſiſtemu dibinajas wiſa waldbiba.

Maklakovs (kadets) atrod, ka Aſewa leeta eſot kildas leeta ſtarp waldbibu un rewoluziju; domei nahkſees gruhit ſchais aſſainos ſahrmos atrast pareiſo zeku. Sinas demuſchi rewoluzionari un droſchibas polizija, bet abejas ir ſchaubigas. Taiſnibu atradis titai beſpartejifka teeſa un ja-wehſas, ka tahda pateeſcham iſſpreestu Lopuchina leetu. Schai leetā opoſizija un waldbiba runajufſchas it ka daſchadās walodās. Kad redſam waldbibas agentu graſamees iſweſt kahdu noſeedſigu ideju, tad mehs winu noſauzam par prowokatoru, bet miniſtru preekſchneeks titai par nobeweju — denunziantu. Bet ja nu humbu peegahdaſchana un uſkuhdſchana uſ noſeegumeem ir likumifks darbs, tad prowokazija pahrwehrſchas par kautfo fantaſtiſku. Iſnahkt, ka ſlepenee agenti weizina toſ paſchus noſeegumus, kuras wini wehlat foda. Rewoluzionaru uſtizibu newar eeguht zaur protekziju waj mantofchanas teeſibam, to wajaga iſpelnitees zaur noſeegumeem un teroru. Un Aſewus pa laikam eſot iſſtahjees iſ waldbibas agenturas, lai eeguhtu rewoluzionaru uſtizibu! Un lai to eeguhtu, winam taffchu wajadſeja iſdarit noſeegumus. „Ja kahds no polizijas departamenta lihdsſtrahdneekteem bija rewoluzijas wadonis, tad tas ir behdigi, bet ne preekſch waldbibas, turpreti preekſch rewoluzijas“, — ſchi fraſa ir pawifam breeſmoniga. (Kutiſta ſahlē.) Ja ſchahds ſpreedums behdigs preekſch rewoluzijas, tad winſch lihds ar to preekſch waldbibas ir kauna pilns (kreifee peekriht), jo kad wiſas rewoluzijas preekſchgalā, kuras pehz waldbibas weenmehr atleek reformas un manifeſtu likwide, ſtahw waldbibas lihdsſtrahdneeki un agenti, tad tahdā politikā naw nekahdas godprahrtibas. (Kreifee peekriht.) Miniſtru padomes preekſchſehdetajs toti labi ſapratiss un ſpilgti iſtehljotis jauneku un jaunawu ſchawmas, kad tee dabujufſchi ſinat, ka kehruſchees pee noſeegumeem un ſlepkawibam ſem waldbibas agentu eſſpaida, bet winſch mums neteiza, kahds reehjums mums jaſajuht pret tahdu waldbibu, kura leek pakahrt un iſſuhtit perſonas par tahdeem paſcheem noſeegumeem, kahdus iſdara winas agenti. (Kreifee peekriht.) Warbuht, ka wiſs tas notizis beſ ſuhſu ſinas un wehſchchanās, bet gan zaur ſuhſu wainu. (Kreifee peekriht.) Te notizis kaut kaſ nedabiſks, kad walſis un waldbiba ſaweenojufes ar noſeedſibu. Bet ja walſis wairs nerihkojas pehz likuma, tad ta wairs naw walſis, bet banda. Waldbiba tad wairs naw wara, kura atbalſtas uſ likumu, bet weentahrfcha beedriba, kaut ari ne ſlepena. Kad nodibinajas ſchi nedabiſkā ſaweeniba ſtarp noſeedſibu un waldbibu, tad muhsu preekſchā ſtahweja banda, kura bij eekuwuſe ſlepkawu guhſtneezibā. (Kreifee peekriht, lahee ſwiltj.) Schai azumirkli wara tika ſaguſſita.

Un ja tagad walidiba iſſuhta ġirkularus agenteem, kuxi wiaw tura ſaguħſtitu, tad tas naw kunga uſſauzeens, bet nepa-
klauffiga apafſchneefa faſleefſchanas. Schis waras faiftijums ir tif leels, ka wiawſch pawedinajis wiſu muħſu eefſchejo politiku eet pa paſtiprinatas apafardſibas — „ochranas“ po-
litiku, kura few par mehki ſprauduſe ġihnu pret litumibu un ſabeedribu patwatibas uſwaras wahrda. (Kreifee peefriht.)
Sem ochranas eſpaida ari miniſtru padomes preeſſchfeh-
detajs pahrehtees. Tagad wiawſch brijwibu wairs neſauz par „representativas walſis kahtibas pamatakmeni“, bet nizinoſchi „politikſas newaldamibas blaħſmu“. (Kreifee peefriht.)
Kreewija naw nekahda buhwe no keegeteem un atmeneem, bet dſihws kermenis, kurfch dilſt gaididams brijwibu. Ir diwejada politika: weena, kura no ſemes neaidas un to wed pee brijwibas, un otra, pat-
watigi uſmetuſchos kungu — uſurpatoru politika, kura ſemei neuſtizas un aiſſtahw weenigi ſawas intereſes. Muħſu walidiba ſawas zeribas leel uſ nodewejeem, ne uſ ſemi, uſ apſpeefſchanu, ne uſ brijwibu. Winaſ weeniga attaiſnoſchanas ir ta, ka wina pate nemas neapjeħdſ, ko wina runa un uſ kureeni wina muħſ wed. (Wehtraina peefriſchana kreifejã.)

B o b r i n ſ k i s II. atrod, ka interpe-
lazija (peepraħġums) naw peerahdito, ka winaſ pabalſtitaji kritiſejct tikai Stolipina runu. Pahmet kadeteem nepaſtahwibu un jautã, ja jau rewoluzionaru uſtizibu warot eeguht tikai zaur noſeegumeem, tad ar kaħdu noſeegumu to few eegumis kadetu partijas wadonis Mitukows? (Wehtraina peefriſchana zentra un labajã.)

P u r i ſ c h e w i t ſ c h s ſaka, ka kadeti weltigi mehginot atbildibu uſtraut Stolipinam, lai gan ihltais wainigais eſot Witte, jo tas radijſ ſchidru rewoluziju un wadijſ to. — **U w a r o w s** uſ Aſewa wehſtulem neleek ne maſako ſwaru. Beſ „ochranas“ tagad nekur newar iſtiht un ari Mitukowam ta buhtu, ja tas buhtu miniſtru padomes preeſſchfehdetajs. —

S a m i ſ l o w ſ k i s apſkata rewolu-
zionarus, kuxi ſemneekuſ wihluſchi ar wiltigãm Zara grab-
matam, iſdodamees par Zara kalpeem, tad pahreħbrufſchees generalu mundeeros un wadajuſchi ſemneekuſ pa ugno-
ſchanam muiſchãſ; tee ſprediko nodoktu nemarkaſchanu un refruſchu nedoſchanu, „ka redſams, Dolgorukows un Mitu-
kows naw par welti ſehdejuſchi kopã ar Aſewu, tur beſ ſchaubam ari kautko eemahġijuſchees.“ (Labeo plauſſchġina.)
Beſ eefſchejas agenturas newar iſtiht, bet prowokazija naw peelaſchama, ta ſodama ka noſeegums.

P e t r o w s III ſħkti motiwẽ darba grupneeku pahrejas formulu. Aſewa peedalſchanaſ pee terora peerahda, ka ta bija ſinama eefſchleetu miniſtrijai, kreemu politikſã polizija iſdod

milſigu naudu taħdu perſonu uſpirkſchanai, kuras ſpeħle diwejadu lomu. Schahda ſiſtema rada prowokatorus. **N o d i t ſ c h e w s** (kadets) Aſewa darbu uſſkata par kreemu walſis dſihwes pamatu parahdibu; lihds ar biketi agents dabu at-
kauju uſ weſelu rindu noſeegumu. Walidiba teeſ maldinata, azis tai aiſſegtas, domes uſdewums ir, noraut ſcho ſegu. Beħz pirmãs domes atlaiſchanas walidiba noſleħgufe drau-
dſibu ar Aſeweem, bet ar neſchħiħtu publi nebeedrojas ta walidiba, kura ſewi zeena. Lihds ſchim laiſkam newar ſaħert Herzenschġeina ſleptawas, kuxi ari bija taħdi Aſewi. Naw nemas iſſinams, kur beidsas walidibas agents, kur ſaħtas noſeedsneeks. Ja Lopuchinu nodod teeſai un Aſewu ne, tad

Serbu amazoneſ.

Kreewija ir diwejada taiſniba, weena preeſſch teem, kuxi atrodas walſis deeneſtã, un otra preeſſch teem, kuxi tur naw. Kur kahtibas atbaſtu meħle litumu ſiſtematiſtã pahreħbrufſchanaſ, kur walidiba noſtahjas augħtaf par litumu, ta ſeme gatawa preeſſch aħreħsemneeku ebruħſchanas. Kreewijas tikumiſka atġanoſchana naw domajama ſaweeniã ar Aſeweem, kuxi walidibai ſehd uſ kaħla. Walidibai ta neiſ-
doſees uſzelt ſawas ſtaħaſchas.

M i t u k o w a m (kadetu wadonam) uſnaħtot uſ tribines, labeo ſaħert trokſni, Puriſchewiſchſ ſtipri kaħſe, bet preeſſchfehdetajs ihħi atbild: „Neefſmu nekahds aħriſt, tapeħz ne-
waru ġums lihds et.“

4800
93

Es, tā Mitufoms eesah, us tribinas usnahzu weenigi tadeht, ka ministru padomes preekschfehdetajs Stolipins gluschi negaidot dabwaja man sawu usmanibu, runadams, ka es peedalijees Parisēs kongresā. Bet 1905. gada juniā, kad tas pats tagadejais ministru preekschneeks weda farunas ar mani par kadetu ministrijas kabinetu, tad winsch par manu peedalischanos Parisēs kongresā nepeemineja ne wahrda. Un tik ilgi winsch par scho kongresu kluseja, kamehr brijwibas kustiba un Stolipina liberalismas fastinga III. walsts dome. Parisēs kongresa nolehmumi sawā laika nodrukati wairakos laikrakstos un isleetoti tā materialai wairakos pehtijumos par Kreewijas brijwibas kustibu, — ari manā grahmatā „Kreewija un winaas krihse“, kura frantschu walodā dabujama katrā grahmatu tirgotawā. Tapehž manu runu faturu flehpt naw man eemesla, jo es sawu pahreeleezibu nemainu. Dihwainā kahrtā mehš ar ministru preekschneeku nonahkuschi weenadā stahwohli, jo muhs abus apfuhds, ka mehš stahwejuschi turwu ar revoluzionareem — ministru padomes preekschfehdetajs Afewa leetā, es zaur Parisēs kongresu. Tas, ko es šaku, naw aistahweschānās runa, bet apwainoschānās akts pret waldibu sakarā ar Afewa leetu. 17. oktobris naw panahkts ar weenas ween kadetu partijas spehkeem, bet zaur radikalu partiju darbibu un kreewu politikās dshwes fatalismu. Kamehr kreifakās partijas jau no pascha sahuma netizeja waldibas solijumeem, mehš pastahwejam us sawu un sahkam atklasti un brijwi kreewu politiksko dshwi.

Toreis schahdas muhsu atteezibas pret kreifajeem, pehž ministru presidenta wahrdeem, netika eewehrotas, jo toreis mehš tikām aizināti par ministreem. Domehr Kreewijā newalda idejas. Kreewijā walda brunota wara. Un toreis muhs usajinaja par ministreem, tadeht, ka domaja, ka mehš atbalstamees us spehku — us tikpat farkanu spehku, zil tas ir tagad melns, us kura atbalstas tagadejā waldiba. Weena leeta ir drofcha: pa to zeku, kuršch wed us Afewu, pa to zeku ejot war tikai revoluziju pagarinat bes gala, un Kreewiju war tā nowest lihds galigam spehku pagurumam un iswirtibat. Nezerat, fungi, ka tahdā zekā juhs safneegfeet spehju, meerigi strahdat. To eespehju juhs nesagaidiseet, kaut ari ministru presidents deestin tā jums to solijis. Ministru presidents tagad sauž zitadā wahrdā tās brijwibas, par kurām tas ar tahdu zeenibu runaja pirmā un otrā dome. Tagad winsch atfakās „Kreewiju no wirsus notrahfot wisadu brijwibu sahrtajā schminki“. Ne ar kahdām schminķem winsch nepahrschminķēs to sahrku, kurā blatus behdigajām liberalo pussolijumu atleekam dus wežās kahrtibas reliwijas, tās kahrtibas, kura dshwa buhdama sawuwa, un kuru wairs nespehž no nahwes glahbt pat Afews. (Aplauš kreifajā puse). Bet ari mirdama schi wežā kahrtiba wehl war nodarit postu, aplaisdama ar lipigām flimibam muhsu tehwijas weselos spehtus. (Aplauš kreifajā, schnahschona labajā puse).

Baltijā lopbaribas truhkums schoseemu wispahreja parahdiba. Rahdus apmehrus lopbaribas truhkums jau tagad peenehmis, redsams no ta, ka jau peebaldsent peemehram, tā „Df. W.“ fino, brauzot us 60 werstju attahlo

Lubanu seenu pirtt. Ja jau tagad tahds truhkums, kas tad wehl sagaidams wehlat?

Scheloschānās, ka pagasti saweem skolotajeem kahrtigi neismakā algas, neaprimst. Te tapehž nebuhs leeki, aishahdit us kahdu 1907. g. pagasta waldem peefuhstitu zirku-laru, pehž kura skolotajeem alga jaismakā it mehneschus. Lai skolotajeem nebuhtu laiks jakawē staigajot us pagasta namu, tad alga skolotajam pat peenesama mahjā. Ir teescham behdiga parahdiba, ja skolotaji jau tā masās algas nedabun wehl kahrtigi rokā. Kā lai skolotajs eekahrto sawu dshwi un maksajumus, ja winsch nekad newar buht drofchs, ka tad un tad winsch sawus grafchus dabūs. Pagasta aishildinaschānās, ka kafe naw naudas, naw usskatama par nes kahdu dibinatu atwainoschānos. Tas, luhk, jau ir pagasta walschu peenahkums, gahdat, ka winu kafe spehž ispildit sawu usdewumu.

No Weetalwas. 7. februari notika schahds paschflepkawibas gabijums. Weetejo Iwanu mahjas saimneeka Silina widejais brahlis isgahjis minetās deenas rihtā ap pulksten 5 no mahjas. Bet kad pehž pusdeenas tas wehl nebijis eeradees, tad mahjneekem zehluschās schaubas, tamdeht ka pehdejās deenās tas parahdijis daschas wahjprabhības sikhmes. Meklejt to atraduschi pee rijas paleeweni pakahruschos.

„S. D. L.“

No Satartes. 10. febr. weetejā muischas frogā bij derama jeb dserama deena. Tika isdertas 11 muzas alus, un kur tad wehl rudstis, kas ari tepat dabujams. Tiku jau isderts waj otrtik daudi, ja tahda pate deena nebuhtu bijuse kaiminu Drustu pagastam, atkal weetejā Drustu frogā, kas atrodas no mums tik 3 werstes. Scheenees muischas alus daritawā, kahds strahdneeks S. dshrumā bija gribejis nogalinatees; pahrgreeshot ar nassi few rihkli, tik seewa no minetā nodoma to aiskaweja, us kuras palihgā sauzeeneem eeradās ziti strahdneeki no saweem dshwohkeem un to atbrunoja.

„L.“

No Alderkascheem. Saimneeks Kalninsch bija peeprahjis Widsemes gubernas waldes weterinarnodatai atlihdsibu par sehrgā nogalinatedu gowi. Weterinarnodata pastnoja Kalninam ar rakstu no scha gada 17. februara, ka Widsemē nekahda atlihdsiba par sehrgā nogalinateem lopeem naw maksajama un ka par scho preekschmetu isdotee likumu nosajizumi nemas neatteezotees us Widsemes gubernu.

„L.“

Kursemes gubernas lauku tautskolu augstākā komisija eefneeguse tautas apgaismoschānās ministrim luhgumu, isdot jaunus nosajizumus, pehž kureem skolotaji weetās apstiprinami ne jaunaki par 21 gadu, bet par skolās pahrsinatajeem, t. i. pirmem skolotajeem tikai pehž daschu gadu notalposchānās par otru skolotaju; ari skolotajas apstiprinamas amatā ne jaunakas par 21 gadu un bes tam tikai tanis skolās, kur ziti skolotaji prezejuschees.

Seepajā, tā „Lib. Zeitung“ fino, 15. februara rihtā nogistejusēs 26 g. wežā Sete German aishschelabam par sawu lihgawaini, pasihstamo usbruzeju Klakshu, kuru polizija noschahwa.

I. Latweefchu wispahreja lopkopju fapulze ari otrâ fapulzes deenâ, 17. februari bija apmellea no tahdam 1000 personam. Preefchlaaffjumu bija wairaf. Sapulzejuschees usmanigi teem fekoja. War redset, ka interese atteeziba us lopkopibu tautâ leela.

Kara teefa isteefaja 21. februari fetefchas diwas apfuhdsibas :

1) Leepajas strahdneeku fchiras peederigais Fekabs Armisdals 23 $\frac{1}{2}$ g. wezs, bija apfuhdsjests, ka winafch kopâ ar diweem ziteem kalpeem Lewu Gentelu un Jahni Spehtu eebruzis 1906. g. 1. janwara wakara Preefuku pagasta Bruhwetu mahjâs, apdraudejis fainneezi ar noschafschanu un peepraffjis 100 rbk. Kad wina deewojuses, ka naudas neefot, eebruzeji winu neganti fitufchi un peespeedufchi isdot 20 rbk. Gentels ar Spehtu bija usrahditi fodu ekspedizijai, kas tos us weetas noschahwa, bet Armisdalu usgahja tifai wehlat Leepajâ. Kara teefa winu noteefaja us 20 gadeem pee spaidu darbeem.

2) Semites pagasta 35 g. wezais Karls Buhmanis bija apfuhdsjests, ka eestahjees 1905. g. nowembrî sozialrewoluzionaru partijâ, laupijis eerotfchus, peedalijees usbrutumâ kara spehtam Tukumâ, kâ ari pee Semites muischas pils islaupifchanas. Apfuhdsjeto noteefaja us 1 gadu nofeedneeku nodafâs, atnemot winam wifas teefbas.

„Df. W.“

Wisaugstafi 16. febr. apstiprinats projekts par fefwifchfas padomes dibinaschenu, kuras jaisstrahdâ, kâ ari jaluhko zauri wif jautajumi tiklab par kara fugu buhwi, kâ ari par walsts apfardfibu us fauffemes. Schâs padomes preefchfehdetajs buhs ministru preefchneeks P. Stolipins un winas lozekki: kara, juhfas, ahreleutu un finanfu ministri, juhfas un kara galweno fchtabu preefchneeki un walsts kontroles preefchstahwis.

Walsts domes aprindâs majoritates preefchstahwji fchahdas fefwifchfas padomes dibinaschenu uskata par walsts domes leelu moralifku uswaru. Dposfzija to turpreti drihsaf ussklatot par Stolipina uswaru ar domes palihdsibu.

Peterburgâ, 22. februari, kâ „Retfch“ fiao, Nikolaja eelâ 44. flimnizâ noschahwâs 61 g. wezais generalmajors A. Hainowffis, kurfch flimojis ar neidsedejamu flimibu.

Walsts domë appreeschot budschetu waldbibai bija jadfird fhwi pahrmetumi. Rafsturifki, ka pat oktobristis barons Melendorfs usstahjas pret tam pehdejâ laika parahdibam, kas nodod leeziibu, ka waldbibas wihri ne wifai ruhpiigi eewehrojot konstituzionalfimu. Tahda rihziba newarot nahkt walsts finantfchu uslabofchanai un nodroschinafchanai par labu.

Barons Meieendorfs atgabdina wahrdus, kuras Pifchons teizis tautas weetneekam Ruand: frantfchu waldbiba aifnehmuma islaifchenu atkauj tifai ar to noteikumumu, ka teef faudsetas wifas konstituzionâlas garantijas, kuras faiftitas ar walsts parahda usnemfchanu. Akts no 3. junija isgahdajis, ka domë fehd tagadejais wairakums, tam fawu attaifnoschanos wajaga atraft neween isnehmuma stahwofkos, kuri mums uspeesch lihdsatbildibu par mineto aktu, jo mehfs peenehmam fawus mandatus, bet ari tais fetâs, likumdo-

fchanâ un dsfhwes weidos, kuras pabalstis mehfs efam aizinati. Neween pagahne mehfs attaisno, ari nahkotnei tas jabara. (Zentrs peefriht.) Wajaga zelt gaismâ itweenu gati=jumu, kas fatribzina pamatus, kuri nodroschina meerigu attihfifchanos. Runatajs peewed wairakus peemehrus par nowirfifchanos no likuma pehdejâ laikâ; lai gan islaifsti pamatlikumi, kuru 11. pants stingri isfchir utasu no likuma, jo ministri isgahdajufchi Wisaugstafâs pawehles. Ministru padome pehdejâ laikâ ari nonehmufes kaut kuru gadijumu usskatit par ahrafahrteju un to nodot Wisaugstafai isfchirfchanai. Tâ rihfojotees likuma spehfs pawifam teef fefchobits. Un ja fchos datus wedam fakarâ ar beidsamâ aifnehmuma panahfumeem, waj tad nemaš nemanam, ka jaunee pamatlikumi tifai pawirfchi nolaidufchees to wihru samana, kureem wisstingraf buhtu jaluhkojas us winu ispildifchenu. (Kreifee plaufschina; labo balfs: klufaf, kas tas par trofni. Purifchewitfchs no weetas: Tas ir weens ekfemplars us tribines.) Mehfs finam, ka wefelai rindai likumu janahf spehtâ un ka winu ispildifchana naw azumirfka darbs. Mehfs itin labi finam, ka tâs aprindas, kuru preefchstahwjeem nahktos waldbibai dot juridifku padomu, fcho pamatlikumu pastahwefchenu fajuht kâ isfmeeklu us to, kowinas bija paradufchas darit. (Balfs: pareifi). Mums ir finams, ka augsti eerehdni, ja te domë mums par leelu noschehlofchenu atgadas leetas, kuras naw faweenojamas ar likumdewejas eestahdes zeenibu, preefa pilni berse rokas un faka: jau fen bija laiks difkreditet fcho graustu. (Balfs kreifâ: pareifi; balfs labâ: To juhs darat). Schais aprindâs walda dsifschnais pret jaunajam eestahdem, organifka nespehhiba peemehrotees muhfu pamatlikumeem. (Kreifee un zentrs peefriht. Balfs labâ: klufaf). Newis ween kâ domes lozekkis, bet ari kâ ustizigs pawalstneeks turu par fawu peenahfumu greest wehribu us to, ka tahdas nowirfifchana nespehbi stiprinat likumibas fajuhtu, us kuru pamatojas walsts. (Kreifee un zentrs peefriht.) Waj tad mehfs nefajehdsam, ka grafâ Tolstojâ idealistifkais anarchifms isaudsis no tâs semes, kur likums weenmehrun arweentizis un teef pahrfahpts. Pee eedfihwotajeem tâ tad likumu zeenifchana newar ne peenemtees ne stiprinatees un muhfu pirmâis peenahfums, usrahdit tahdus gadijumus. Schais deenâs is walsts padomes kanzlejas dabuju kahdu wehsturifkas pehtifchanas dokumentu, kurfch azim redsot isdots us krona rehfinu sem nosaufuma: „Somijas eekarofchana“. (Trofnis pa labi, fauzeeni: pee leetas, tas jau mihtinsch. Preefchfehdetajs: Efeet tit laipni un netrofschwojeet). No fchi darba efmu noskahrifis, ka ir metode, kura nopuhlas Wisaug. . . (Trofnis pa kreif un pa labi; fauzeeni: klufaf. Purifchewitfchs palezas no weetas, mehstajas ar rokam un teiz kaut to, neweens nefaprot. Balfs kreifâ: Purifchewitfchs ahra! Waj nedfirdeet? Nowizkis no weetas: „Drais wizepresidents farifko mihtinau!“ Trofnis.) Ta ir preefchfehdetaja darifchana, mani pahtraukt, ja winam fchheet, ka efmu nowirfjees, es

beš pretrunas padošos. (Troksnis pa labi. Preekschsehdetajs pagreesčas uf labo: „Eseet tik laipni, te sehdes sahlē ne-
usmestees par kungeem. Ja jums nepatihf. . .“ Troksnis
labajos pahrspehi preekschsehdetaja balst. Balstis zentrā un
pa kreisi: Luhdsam runat.) Es peekahpjios pret zeescheem
prahjumeem, kuri atskan no labajo fokeem. (Balstis zentrā:
Luhdsam runat. Troksnis labos).

Meiendorfs paskaidro, ka wunsch te negrib zelt
troksni un tapeh; isteifsees ihšos wahrdos. Es aprahdu,
ka nepeezeschamibas samana, padotees pamatlikumeem,
muhsu wadoščās aprindās ir wehl wifai wahja un neween
tas, aprindās, kuras semes augstakeem wadoneem dod juri-
diskus padomus, tihšchi peekopj likuma wahjinaschanas
prahfi. Tahda rihkloščanās naw saweenojama ar semes
monarchiskās waldbibas zeenischānu, ar winaš wajadšibam,
ar winaš slahpschanu peh; teefskas kahrtibas. Tahkat ru-
natajs peewed is minetās grahmatas, ka tee, kureem gribas
masās Somijas teefskas samihdit ar kahjam, Keisara
Melksandra I. Wisaugstato ukasu usteepj kahdam seeweeshu
eespaidam uf Keisaru. Tahda metode likumdeweju aktu pa-
matoschanai waj apstihdeschanai naw saweenojama ar
likumibas sapraschanu. Tā tad manu nedaudso wahrdu
galwenās domas ir tās, ka walstis kreditu war
stiprinat zaur likumibas prinzipu, ka šcho
prinzipu nedrihstf nowahrtā likt un ka
mehs par šcho prinzipu ufstahfimees.

Kā Widsemes preekschlahwis barons Meien-
dorfs atšihst par sawu peenahkumu apleezinat, ka igauku
un latweeshu eedšihwotaji sawā wairakumā nemas neefot
aisgrahhti no sozjalistiskām idejam un no zenščanās
atdalitees no Kreewijas, bet ka wiku wis-
leelakā daka, gluschi otradi, nodarbojas
ar raschigu darbu. Tapeh; wini, kad buhs
dotas tik kothi kahrotās semstu eestahdes,
faimneeziskā sinā walstij buhs wifaino-
derigi un par isturigu aissargu walni
preeksch pastahwofchām teefibam walstis
sinā. (Ilgā wehtrina plaukschinaschana zentrā un
kreisajos).

Kelepowskis atšihst, ka finantschu faimneeziba
prasa pamatigas reformas, bet ministrs pa 3 gadeem naw
ne programu isstrahdajis, turpretim issaka wehl sawu no-
domu, eet pa to pašchu zeku tahkat, — un tad mehs ejam
bojā. Waj mums tad buhs konstituzija waj ne, — naudu
mums wairs neweens pats nedos, jeb waj ja ari dos, tad
jo kaunati, jo kluhšim tad par ahrsemneeku dšimtkaudim.
(Plaukschina zentrā un kreisajos).

Ahrsemēs

pag. nedekā fewišchi eewehrojamas leetas notifuschas naw.
Diplomati wehl arween nopuhlas austrumu jautajumu
isschirt meera zekā. Waj leelwalstju fokeem Belgradē buhs
zeretee panahkumi un Serbija pilnigi peekahpsees — gruh-
tizet, jo Bosniju-Herzegowinu galigi peeweenojot pee Austrijas
isirft ferbu tautas nahšotnes zeribas, apweenot wifas ferbu
apdšihwotās semes weenā leelā ferbu walstī. Serbija tapeh;

uf leelwalstju peeprahjumu iswairas dot noteiktu atbildi,
neatfakas no semes eeguhščanas nodomeem, bet to, ko ta
newar ar waru dabut, zere panahkt no fasaizamās leel-
walstju konferenzes taisnibas juhtam. Jautajuma isschir-
schana tā tad ihsti tikai atlikta. Pa tam Serbija drudschaint
brunojas. Maĥjas schauschanā pat seeweetes. — Austrija
Serbijai jau sahkt draudet. **Wines** awises raksta, ka
Austro-Ungarija nekahdi newarot to peelaist, ka Bosnijas-
Herzegowinas leetu isschirtot leelwalstju konferenze, ka to
Serbija wehlotees.

Angku kara ministrijas budschets aprehinats uf
27,435,000 mahrzinam; eeffaitot Indijas kara spehku sal-
datu skaits noteikts uf 804,973.

Seemel-Amerikas Saweenoto walstju jauno
presidentu Taštu 4. (20.) februari šwinigi eeweda amatā
Sawā runā jaunais presidents aprahdija, ka galwenā kahrtā
strahdaschot pee sawa preekschgabheja Roswelta politikas
tahkafistoposchanas. Sewišchu wehribu peegreeschot eeneh-
mumu pawairoščanai, kara spehka un stotes pazelščanai
un strahdneeku jautajumam. — No Bostonas šino „Ame-
rikas Wehstnefm“, ka wairaki tureenes latweeshi apnikušchi
fabrikas dšihwi un taisfotees eet uf Kanadu par kolonisteeem.

Peršija rewoluzionari wairak weetās sakahwufchi schacha
kara spehku.

Muhsu bildes.

Raksturisks skats. Pee Kristus paschapsinigi nahk bagats
jauneklis un wajzā: Kungs, ko man buhs darit, lai es
eemantotu debesu walstibu. Atbilde, ka ispidama hauflika. —
Kungs, to es no paschas jaunibas esmu turejis. — Nu tad
ej un pahrdod, kas tew ir un nah; un staiģa man pakaf.
Un bagatais jauneklis aiseet fatreekts un nostumis, ne lai
pahrdotu sawu mantu un staiģatu tam Bilwefa dehlam
pakaf, bet lai wairs neatgreesstos, jo winaam bija daudš
mantas un bija schehl no tās schkirtees. Un Jesus to
redsedams fozija: Kameelim weeglafi eet zaur adatas azi
nekā bagatam eheet debesu walstibā. — Ja, mihlejeet sawu
tuwaku tā fewi pašchu! — Sal. Mat. ew. 19. nodaka
16.—24. p., Luf. ew. 18. nod. 18.—25. p. un Mark. ew.
10. nod. 17.—25. p.

Grahmatu galds.

Redakzijai peesuhstitas sefoschas jaunās grahmatas:

„**Seeweete**“. Romans no Helenas Böhlau. Tulkojis J. Wars.
Nr. 3. Wara preekschwahrdu. Riga 1909. g. 3fd. 3. Ehtis u. Ko.

Agrariantajums. R. Kautka. Otrā daka. Pahrskats par mo-
dernās laukfaimneezibas wirseeneem un agrarpolititu. Tulkots peh;
otrā wahžu ijdewuma. Matā 50 lap. Riga, 1909. g. N. Gulbja
apghadiba.

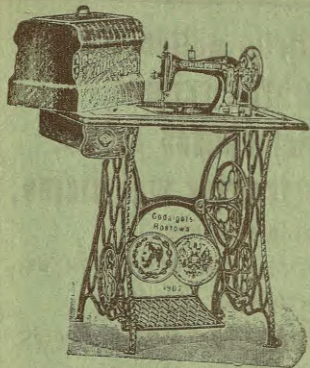
Walejas wehstules.

G. — Plestawā. Juhšu wehlešchanos ispidbijam un likam pašnot.
Pr. — R. Newaram isleetot.

Redaktors: Dr. philos. P. Sālits.

Špahschnees un isdewejs: Dr. phil. Arnolds Plates.

Weikala atwehřchana.

Ar řho pagodinos zeen. publikai pafinot, řa 19. februarĩ řh. g. atwehřu
řhujmařhĩnu, welořpedu, gramofonu, grahmatu un rakřtamu leetu weikalu,
Rĩgā, Ķarta eelař řuhri, pret dřelfřřtĩtu, pee tramwaja peeřřahņeř.

Pateĩdameeř zeen. publikai par manim parahđĩto eemehřĩbu pařřahwořřahā weikalā, ľuhřřu ari tađđu neleegť
manam otram weikalam.

Pahřdeřřu jo prořam řhujmařřĩnař beř agentu wĩdĩtaĩřbař no 10 ľĩđđ 20 rbl. ľehtaĩ, neķā zĩtoř
weĩkaľoř. Ķrađđu mā wĩřadař řhujmařřĩnu daľař.

Přlabořřanu ģđara uř ľehtaľo.
Swehřteenāř weĩkaľa atwehřĩtř no pulřř. 12—5.

J. J. Přeřwĩtř,

Rĩgā, Marĩřa eelā Nr. 43, Gertrudē eelař řuhri.

Pĩrma Ķreewu Apdrořřĩnařřhanař Beedřĩba

dĩbĩnata 1827. S. w. Pēterburgā.

Pĩľnĩgi eemaľřařř pamata kapĩtala 4,000,000 rbl.

Reřerweř kapĩtala (ult. 1907. g.) 8,800,000 "

Ķgunř apdrořřĩnařřhana. Přřhwĩbař un reņřřu apdrořřĩnařřhana.

Ķolektĩwu un atřewĩřřķu neľaĩmeř ģadĩđđu apdrořřĩnařřhana.

Přelfřřeľu un twaĩķonu neľaĩmeř ģadĩđđu apdrořřĩnařřhana

uř wĩřu muľřřu un pret weenreĩřeřu mařu premiķař maľřu.

General-agents:

R. John Hafferbergs, Rĩgā,

Ķunġu eelā Nr. 22.

Agentuřař:

Arēnřburgā: Ķ. řhwallbaĥ.
Aĩnařřoř: Ķul. Erhardt.
Aľuľřnē: Dr. B. Naue.
Adammũĩřā: S. v. Gutzeit.
Bolderaķā: Ķ. Unĩwer.
Ķemerōř: Ķul. Baehř.
Deķař mũĩřā }
Walfā apr.: } A. Wĩľhelms.

Ķĩmbařřoř: Ķ. Ķanřen.
Lubānē: A. Auguľřĩn.
Waf-Salaķē: Dr. E. Nořĩt.
Neubadē: P. Woltřeĥť.
Opē: A. Ķuľřřbaĥř.
Ruhņē: Dr. A. Lane.
Ķřĩhwerōř: M. Roře.
Ķřuņē: W. Semel.

Smĩľtenē: Paul Luřř.
Ķloķā: Rob. Walfar.
Ķtuľwanoř: A. Ķeeřner.
Walfā: A. řřmĩdť.
Waluēerā: A. řeķe.
Werawā: Dr. A. Ķarp.
Wēķ-Gulbenē: v. Ķlařenapp.
Žeķřĩs: Wĩľř. Trampedāĥ.

L'URBAINE

dřĩhřwĩbař apdrořřĩnařřhanař řabeedřĩba.

Pamata kapĩtala: 12,000,000 frankĩ.

Reřerweř kapĩtali: 170,000,000 frankĩ un 8,500,000 rbl.

Speķialĩtate:

Apdrořřĩnařřhana ar premiķu brĩhřwĩbu řĩmĩbař ģadĩđđu, beř premiķař paauģřřĩnařřhanař. Uř nařweř ģadĩđđu apdrořřĩnata kapĩtala ģ-
maľřařřhana darba neřpeķĩbař ģadĩđđu.

General-weetneēř pr. Wĩđřemeř, řġaunĩķař, Ķurřemeř un Pľeřřawař ġubernam

A. W. Dollen, Rĩgā,

Trōmāntĩneķu bulwārĩ Nr. 11.

Skaĩřtuma řeķeř „JDEAL”

SELTA MEDALIS
LONDONE 1906

GI.
20
H.

KOSMETISKĶ LABORAT.
„AVANCE”
RIGA

Fabřĩka: Awotu eelā Nr. 21.
Ķolĩķtawā: Ķauf-eelā Nr. 10,
pee Maas.

No 4711

Captol

Ķabakaĩř matu uđđēnř

ġalwař ađđāř řĩhřřřanaĩ,
atpĩrdřĩnařřanaĩ un řĩpřĩ-
nařřanaĩ, nērwu eerořřĩnařř-
řanaĩ, řewĩřřķĩ ari pret
blaũřġam un ġaur to ro-
dořřoř matu řřřřřřanu.

„Captol”

teeľ pagat. pēķř Dr. med.
J. Eichhoff Ķberřeľđē uř-
dewuma un naw neľađđř
nořřeķpũmāĩnř řĩđđřeľřĩř.

Weenĩġaĩř fabřĩtāntř

Ferd. Mũľhēnř

Ķeľnē pee Ķeĩmeř un Rĩgā.
řķķuġħau eelā 15.

R. Nebelsieeka pēķřu.,

Ķaĩķu eelā 11, blāuř Ķrađřĩľaľeľ

teeľ ađđwā ľeķĩ ġĩľ-
taķā ģřweđũmā ġau Ķoľřķ 24 ġadeem.

ġumĩķař un
metala řřempeľ
ġrowuřař,
Ķĩľřeķeķař un
Ķrađřař

Breesmigas zeeschanas.

Galwas un muguras smadzenes fastahda nerwu sistemas centrālo daļu. Nervositāte, nerwu wahjums, neurastenija un histerija nezekas wis no nerwu stumburu fastimšanas, tūri isplahiti pa wisu meesu, bet ta ir sīhme par galwas un muguras smadzenu nowahjināšanu un nenormalo darbību. Schiz nenormalais stahwoflis war buht eedimis, bet wiswairat wiņu eeguhst wehlati, kad dshwe prasa pardauid leelu spehtu isshēķešanu, kad zilweku nobehdinā daudsejadās ruhpes un nerwu satrizinājumi. Nowahjināta nerwu sistēma, labaki fatot galwas smadzenes ar wiņu peedewam, reage us wisneezigateem ustraukumeem, paleek par daudj juhtiga. Tad wiņu wajaga nostiprinat, atjaunot. Wajaga ruhpetees par smadzenu pareisu barošānu, par isshēķestā galwenā elementa atjaunošanu — fosfora atjaunošanu, bej kura

domas neatdsimst!

fazija flawenais filosofs Moletots. Fosfors kuhlina domāšanu, ašina atminu, wisch zilvina garigo darbību, stiprina organisma energiju. Baribas truhkums nowed pee wispahrejām

nerwositates, neurastenijas un histerijas

parahdibam, kuras arween mehds buht dšēdas, oščas un zitu juhtu organu pahreeziga usbudināšana, galwas sahpes, raustīšanās, plehsōšanas un durošanas sahpes gihmi, fatlā waj stilbos, skudru lihšana, šēdstaites, reibona usnahshana, nogurums, fehvas juhtas, flitta duhscha, usbudināšana, fewischi rihšos peejetotees, kruhschu schnaugums un šēds pamiršana, smeeschānās un raudāschānās krampi, schahwas, flitti sapni, brihnischas eekahroschānās un atkal pretibas, ašns fastrehgums un tamlihdšigi.

Smadzenes un nerwu substanzē, fosfors wiswairat atrodams tā organists saweenojums, ta fauktā miolinā. Miolinu patehre smadzenes un tad zilweks paleek aismahrschigs, ahtri fakaitinams, nemeerigs un usfahdu garigu darbu nepeshjigs — wahrdu fatot wisch paleek „nerwois“.

Tikai pawairota atteezigu barojochu un spehzinochu weelu leetochana war sche palihdset. Tahda weela un **Dr. Hartmana Kardialins**, wisrazionalakā formā ir kura galwenā fastahwdata ir fosfora organistais saweenojums — miolins (lepitins). Naw wajadšigs eeeet us wiseem shkumeem par scho eewehrojamo preparatu. Mehds dodam katram, fas par to interesejas isdewibu pee fewis imehginat wiņu labās ihpahshibas. Kates dabu pee mums pee pirmā peeprahšjuma

par welki weenu bundschu ismehgināschānai.

Lihds ar to isfuhtam ari par welki fewischi interesantu un pamahzochu broschuru par nerwu slimibam. Usdodat sawu pareisu adresh, kashpeeleetot 2 septintap. pašmarkās.

Д.ру мед. КАРЛУ ГАРТМАНЪ, С.-Петербургъ. 101 П.

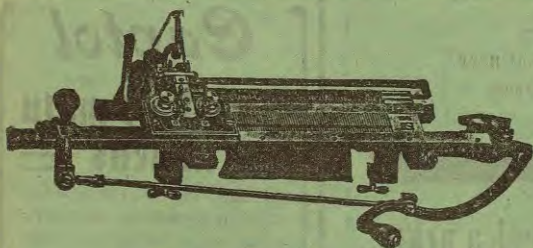
Šells gultas,
behruu ratinūs,
wasgajamos šekus,
petrolejas wahritajūs,
tehsmaschinas,
emalj. wahramos traukus,
petrolejas krabins,
šikla un fajanfa prezes,
nikela un alfenida prezes,
 peedahwā pa lehtafām zenam
J. E. Muschke
lampu fabrikas noliktawa
 Terbatas eelā Nr. 18.
Metala kapu kromi
 leelā iswehšē lehti.

Tikai par 86 kap. ar peesuh-tišanu (us pehzmakšu 10 kap. wairak).

Teatrs salonā!

Sauti!

66 jaunakee brihnuma gabali, leelakā mehrā usjautrinoshi tā jauneem tā wezem, tā: elektriska tipografijs, magists pulstēns, burwju kasite, paklausigā karte, brihnuma pudele, burwju šiflis un wehl 60 daschadi ziti brihnuma gabali, kurei štatitaju usjautrina un mahju pahriwehesh burwju pili. Adrese: Магазинъ „Развлечение“, Варшава.

Kronberga
'Baltica'
ir labakā
familijas

adama maščina,

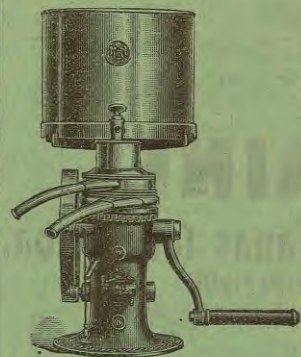
weenigā maščina, kura sawas weenkahrschās konstrukcijas, weeglas apeeschānās un weeglas eemahzischānās deht ir katram eewehlama. Us maščinas war 150 daschadus preeshchemetūs un 185 musturus šadit. Pamahzida par brihwu. Par maščinas labumu un isurtību teel galwots.

Dabujamas weenigi pee

J. Kronberg, Rigā,

adamo un schujmaščinu weikalā, Kungu eelā Nr. 28.
Ari payehschu noraukschānas aparati ir dabujami.

Gōricka peena separatori „Echo R“

godalgoti ar šelta medali.

Scheem separatoreem ir trumulis bej eekumeem, tadeht weeglt tihrami, eet loti weeglt bej trohšāna un nofretimo wispihnigati un weenlihdšigi.

Dabujami schahdās weetas:

- Maš-Salazē: pee G. Leelbarba tga.
- Rujenē: Rujenes Konsum-weikalā.
- Šehstis: pee D. Behrstna tga.
- Žefwainē: pee A. Šalbowā tga.
- Zufunā: pee Š. Šofelowiģa tga.

un pee galweneem weetneekem preeshch wisas kreewijas.

Gustav Schwarz & Co.,

Rigā, Marškalu eelā Nr. 9.

Gauda „Ландышъ“ „Солнце“ „Сигналь“ Apmeerinajums „Кремь“ no
 ne „Ландышъ“ „Солнце“ „Сигналь“ ne „Кремь“ A. N. Schaposchnikowa
 papirofi ir 10 g. 6 k. „Солнце“ 20 g. 5 k. tabaka ir 1/4 mabr. 40 kap. 1/8 „ 20 „ Sw. Peterburgâ
 fabrikas

Wisi runâ runâ ka tas tâ !! Onkuls Mikels. Peeprafeet wifur !!

Adresi eewehrot!

Dabiga leeluma portrejas

(35×45 cm.) peh3 latras gihmetnes

par tikai 1 rubli

pagatowo mahfšas atelšē

„Rembrandt“

Rigâ, Maršatn eelâ Nr. 2, Goerke namâ.

Adresi eewehrot!

Rigas Laukfaimneezibas Zentralbeedribas Konsuma weifals

Telefons 4804. Terbatas celâ Nr. 35. Telefons 4804.

Weenigais preekšštahwis Latwišâ

preekšš

Osborne plaujmaščinam un daščadeem
 semkopibas darba riškeem un

R. Bechera arkleem.

Preekšštahwis Alfa-Laval Separatoroem.

Peedahwâ: Wišadus mahkšligus mehšlus. Dezimal-
 fwarus daščados leelumos, strikus, grosdus, strenges,
 kehdes un t. t. Peena kannas un kahrstuwes. Sweesta
 kulamas maščinas, sweesta prešes un formas, perga-
 menta papiru un t. t. Peena ismekleščanas aparatus
 un peederumus preekšš lopu pahrraugu beedribam.

Tščuguna leetawa, granita saščetawa un sliħpetawa

J. Lahzis, Rigâ,

Pletenberga eelâ Nr. 19. Telefons Nr. 2487,

peedahwâ daščadus granita, marmora un tščuguna kapu kruštas
 un peemineklus, kapu beklus, kehdes (iš tščuguna), kapu sehtas
 (iš tščuguna un kalamas dšels) un metala kroņus par mehrenam zenam.
 Apstellejumus peenem un pahrdod no kraħjuma fabritas noliktawâ,
 Terbatas celâ Nr. 26. Telefons Nr. 986.

Zenu rahditajus iŃuħta beš maksas.

Pasta adrese: J. Lahzis, Rigâ.

Konkurja walde maksat neŃpeħģigâ parahdneela

Genricha Blofka

leetaš.

Ar Ńho dara Ńinam, ka mina pahrdod wišus neluŃamos iħpaŃumus
 waj ari pa dašam sem isdewigeem noŃazijumeem, tee ŃaŃaħm:

1) Пензенской губ., Мокшанскаго уѣзда, 5 werstes no st. Тамбевка,
 Московско-Казанской ж. д., 1030 beš. leelumâ, melnšeme, ar weenam mahjam.

2) С.-Петербур. губ., Царкофельск. уѣзда, pee Maščinas meesta, 20 werst.
 no st. Тосно, Никол. ж. д., 944 beš. leelumâ, ar weenam mahjam.

PaŃaħdrojumus par iħpaŃumeem paŃneeš rakŃiŃti waj mutiŃti katru
 deenu no pulkŃi. 10—12 un no 4—5 konkurja waldeš telpâš, СІІВ. Спасская
 ул. д. № 13, кв. № 14.

J. Nicklas, Rigâ,

eerotŃhu kaleju meistars.

Manâ

eerotŃhu maģasina

atrodas

tagad tikai

leelajâ SmiŃŃhu eelâ 9,

netahlu no birŃhas.

Filiale Jelgawâ.

Leelakâ isweħle pa lehtakam zenam.

Leelakâ iŃlaboŃšanas darbniza.

Ńehklas.

Peedahwaju wiŃlabaki diħģtoŃŃhas un pareiŃakas fortes

dahrsâ Ńaknu, lopbaribas angu un puku Ńehklas.

Ńilnigus zenu rahditajus iŃuħta par weli.

Dr. Ńrajs,

Rigâ, AlekŃandra eelâ Nr. 36,

Ńehklu tirģotawa un puku weifals.

„WaldschlöŃchena“ Merzens.